

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Načrt za vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 K, poi leta 2 K in za četrti leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošilja do odpovedi. — Udej "Katakukovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin., — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5, — Ekokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, — Za inserata se plačuje od enostopna petkratna za skraj 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutra. — Na zaprte reklamacije so poštnine prostne.

Glas ljudstva o ljudski šoli.

Da je ljudstvo s sedanjem šolo popolnoma in skrajno nezadovoljno, je znano vsakomur dovolj. Najglasnejši in obupni klici ljudstva zahtevajo po premogih krajih poldnevni razdeljeni šolski pouk. Njihove zahteve so popolnoma upravičene, če upoštevamo samo sledede točke:

1. S poldnevnim poukom bi se rabila le polovica sedanjega učiteljstva, in torej mnogo manj šolskega davka. Sedanje zahteve učiteljev po zvišanju plače so neopravičene, dokler se ljudska šola in pouk ne spremenita po zahtevah kmečkega prebivalstva.

2. Najhujše breme za davkoplačevalce so sedanje, povsod nove in zadolžene pačače — ljudske šole — in še povsod hočejo biti premajhne in zopet in zopet večje in nove. Za božjo voljo, kam bo to šlo? Kaj bodo začeli ubogi davkoplačevalci?! Pri poldnevnom pouku bi trebalo polovico manj prostora in šol ter davkov.

3. Najbolj se pokvarijo otroci nравstveno ravno s celodnevno šolo, ker so opoldan eno celo uro popolnoma sami sebi prepričeni. Stariši strašno tožijo o pokvarjenosti svojih šolskih otrok. Polovica manj otrok bi hodila v šolo in iz šole skupaj, in opoldanska priložnost pohujšanja bi bila izključena pri poldnevni šoli.

4. Dandanes je zlasti obupno vprašanje za kmetata poselsko in delavsko vprašanje. Posla, družine in delavcev ni dobiti, otroci pa gredo v šolo in jih ni cel dan domov ter niso doma skoro za nobeno hasen. Pri polnem pouku bi bil vsaj pol dneva pri več otrocih eden zmiraj doma.

5. Otrok, ki je cel dan v šoli, pogreša v svojih, najbolj hrane, in to tople in tečne ter zadostne hrane potrebnih letih, ko najbolj raste, ostane svoj živ dan stabil in si dostikrat nakopljite jetiko in druge bolezni ter je sploh bolj dovzetem za razne, zlasti naleznjive bolezni.

6. Najboljši vzgojeslovec sploh trdijo, da bi se otroci v poldnevni šoli več naučili, ker bi bili manj utrujeni ko od preveč neenkratnega pouka.

7. Da bi pa izobrazba ne trpela, naj bi bila šola ob četrtekih, manjše počitnice o Božiču in Veliki noči naj bi se skrajšale, in otroci bi se mnogo več naučili. Vedno so se ozirala šolska oblastva na udobnosti in koristi učiteljstva, sedaj pa se naj merodajna oblastva še ozrejo na koristi ljudstva na deželi, ki je na vseh sihodih glasno klical o primernejšo uređitev šolskega dela deželi. In do tega mora priti. Naše ljudstvo, ki vse plačuje, hočetudi pravice, in sicer najnavadnejših pravic.

Deželni zbor.

Zanimiv je proračun za leto 1912. Za regulacijo Pesnice so Nemci določili: nič. Za Dravo tudi: nič. Brezobrestna posojila za vinogradnike tudi: nič. Za nemški del dežele pa hočejo nove regulacije, nove ceste, nove železnic in tri nove meščanske šole, čeprav jih imajo že 26. Razumljivo je, da slovenski poslanci pod takimi razmerami ne morejo sodelovati. Čast in korist slovenskega naroda zahtevata, da obstruirajo. Dolgo časa smo se pustili zanemarjati in zanječevati, zato smo postali podlaga tuječevi peti. Liderji so se krčevito borijo, naj bi se še dalje dali deželi, toda ljudstvo, ki koraka pod zavezno zastavo Slovenske kmečke zvezze, kliče ogorčeno: Pod jarem ne gremo več!

Seja dne 25. januarja je bila tako kratka. Nemci so sicer imeli zopet dva dni časa, da se pogodijo s slovenskimi poslanci, a tega niso storili. Slovenci so jim dovolili še nov rok za premislek do 30. januarja. Nemci se lahko še spamestujejo in krenejo na drugo pot. Če bodo zajamčili pravčnost proti Slovencem, bo deželni zbor čeloval, proti nam pa slovenski poslanci ne bodo pustili delovati deželnega zabora.

Seja dne 30. januarja je bila zopet kraška. Prečitala se je le ena daljša interpelacija, potem pa je deželni glavar sejo prekinil in izjavil, da bo prihodnjo sejo naznani pismenim potom. Kadars naznani glavar sejo pismenim potom, je vedno znamenje, da se

vse ne vjema. Tako tudi tokrat. Zakaj so pogajanja občala?

Wastian in nekateri nemški poslanci so cesarskemu namestniku naznali, da bodo z obstrukcijo nastopili, če se izpolnijo Slovencem vse njihove zahteve. S tem so postala nadaljnja pogajanja brez pomena.

Mir je bil tokrat že jako blizu. Slovenci so bili voljni, pod častnimi pogoji sodelovati. To so pokazali s tem, da so vlagali predloge in se na ta način pravljali na redno delovanje. Toda v zadnjem trenotku pride Wastian in izjavlja, da se ne sme Slovencem nič dovoliti. Čudna nemška politika! Davke smejo Slovenci plačevati, a dobiti ne smejo nič.

Tudi mnogi nemški poslanci obsojajo slepo nasprotstvo Wastianovo nasproti Slovencem, vendar pa nimajo korajže, se upreti Wastianovi komandi. Wastian jim še celo preti, da bo on izstopil z nekaterimi tovariši iz nemško-nacionalne večine.

Slovenski poslanci si tudi tokrat lahko v nedolžnosti umijejo roke. Bili so voljni, sodelovati, a nemška prenapetost tega ni hotela dovoliti. Dve leti so klicali ogenj in žveplo na slovenske poslance, ker so obstruirali, sedaj pa, ko so treznejši nemški poslanci hoteli ž njimi skleniti mir, so sami zapretili z obstrukcijo.

Sedaj pač ni več upati, da bi deželni zbor pred Veliko nočjo deloval, čeprav je cesarski namestnik znova začel pogajanja.

* * *

Slovenski poslanci so stavili naslednje predloge in vprašanja:

D r. Benkovič predlog za uvedbo tajne voilne pravice za občinski volilni red v Celju in v Ptiju. D r. Benkovič, Pišek in d r. Jančovič predlog za regulacijo rek in potokov v breškem sodnem okraju radi stalne nevarnosti povodenji. Dr. Jančovič in d r. Benkovič predlog za počipor za drugi za osuševanje travnikov v Kapelah in Velikem Obrežu. Novak je stavil na deželni odbor interpelacijo, zakaj da je deželni odbor leta 1910 in leta 1911 nadaljevalni obrtni šoli v Poljčanah odtegnil podporo. R oškar vlogo za gradbo železnice Maribor-Zeleni travnik in predlog, da se naj regulacija Pesnice takoj nadaljuje, da se naj začne z delom v III. razdelki II. oddelka, ako ovire v spodnjem delu še nadalje obstoje. D r. Verstovsek predlog, ki poziva deželni odbor, da prične takoj z uravnavo Mislinje vsaj v delu (Slovenj Gradec do izliva), za katerega so izdelani načrti. D r. Verstovsek je vložil tudi obširno slovensko interpelacijo na deželni odbor radi uradovanja deželnih uradov v jezikovnem oziru in nadalje interpelacijo na c. k. namestnika radi odloka deželnega šolskega sveta na okrajne šolske svete, v katerem se ukazuje, da se smejo naročnini vsaj do 15. februarja, ker drugače bi jim morda list po 15. februarju ustaviti.

Mnogi so si naročili list po dopisnici na ogled. Mi smo jim poslali položnice, kakor so jih zahtevali. Velika večina je storila svojo dolžnost in nam poslala celo ali vsaj en del naročnine. Nekateri pa nam še niso nič poslali in te prosimo, da pošljemo en del naročnine vsaj do 15. februarja, ker drugače bi jim morda list po 15. februarju ustaviti.

Nekateri stari naročniki še tudi niso plačali naročnine čisto do konca leta 1911. Te prosimo, da pošljemo kmalu naročnino vsaj do konca leta 1911, ker bi drugače morali prenehati s pošiljanjem lista.

V senarocniku pa prosimo, da nam takoj naznajo vsak nered podošiljanju lista; skrbelo se bo gotovo zato, da senarocnik ne bo dopravi. Ako bi kdo dobral pomotoma po dva lista, naj nam enega vrne s pristavkom: Že imam. — Nove naročnike naj naši prijatelji še naprej nabirajo.

Upravnštvo "Slov. Gospodarja".

Razne novice.

Politični ogled.

Dne 25. januarja: Zunanji minister grof Erental bo, kakor zatrjujejo listi, odstopil. — V tirolskem deželnem zboru je prišlo do razpora med strankami. Odnehati nočeo ne Italijani, ne Nemci. — Novi hrvatski ban Čuvaj je prevzel vladne posle. — Danes so se končale ožje volitve na Nemškem. Največ so pridobili socialni demokrati. — Cesarske čete na Kijaskem so se zopet ojačale.

Dne 26. januarja: Bivši vodja avstrijskih katoliških Nemcev in bivši minister dr. Ebenhoch leži na smrtni postelji. — Zasedanja deželnih zborov so skoraj povsod zelo burna. V nižjeavstrijskem, gornjeavstrijskem in dalmatinskem deželnem zboru so bile današnje seje zelo živahne. V dalmatinskem deželnem zboru so začeli pravaši obstruirati radi postopanja liberalcev. — Ogrski državni zbor nadaljuje svoje seje. — Spor med Italijo in Francijo se je do celo polegel.

Premeščen je vlč. g. Ludvik Lacina, ces. in kr. vojaški kurat, iz Gorice v Maribor. Dosedaj je nad eno leto pomožno pastiroval tukajšnjo vojaško posadko bogoslovni profesor dr. Jos. Somrek. Sprememba se izvrši s 1. svinčenom.

Iz poštne službe. Anton Lah je imenovan poštним oficijantom za Spodnji Dravograd.

Dr. Ebenthal, bivši minister ter vodja avstrijskih katoliških Nemcev, je v torek, dne 30. januarja umrl.

* Deželni zbor. Pogajanja za delovanje štajerskega deželnega zabora so razbili v torek, dne 30. januarja, Wastian in njegovi tovariši steti, da so sklenili, obstruirati slovenske zahteve. Cesarski namestnik sicer še poskuša, da bi se pogajanja nadaljevala, a je malo upanja na kak uspeh, ker na drugi strani Wastian preti, da bo z nekaterimi tovariši izstopil iz nemško-nacionalnega kluba ter postopal na svojo roko. Radovedni smo, ali bodo sedaj slovenski liberalci tudi prirejali shode proti Wastianovcem, kakor so jih prirejali proti svojim slovenskim tovarišem.

* **Nemški glasovi.** Iz Gradača nam pišejo: Ker je Wastianova skupina hotela, tudi gospodarske zahoteve, n. pr. železnice, Slovencem zabraniti, so nemški poslanci sami prihajali k slovenskim, ter jim rekli, da naj vstrajajo pri svojih opravičenih zahtevah. Tačko je celo župan Ornig z ozirom na naše železnične zahteve reklo v nemškem jeziku: Tega se morate držati, četudi gre deželni zbor narazen! In nasproti drugemu slovenskemu poslancu se je isti Ornig izrazil: Ne smete odstopiti! Držite se do skrajnosti! — Take in enake zahteve so pač najboljši dokaz, da slovenski poslanci niso bili prenapeti in da so zahtevali stvari, ki so jih odobravali tudi Štajercijanski poslanci.

* **Po shodih** so slovenski liberalci udrihali po naših slovenskih deželnih poslancih radi obstrukcije. Zadnji čnevi pa so dokazali, da so bili naši poslanci voljni, delati, a nemški radikalci niso hoteli. Obenem pa je iz tega tudi razvidno, da liberalci o razmerah v Gradaču niso bili poučeni. Kako tudi, saj Kukovec nihče več nič ne pove, tudi takrat ne, če se spomni, da je še poslanec in pride v Gradač.

* **Slovenski liberalci** bodo morali sedaj, ako hočejo postopati dosledno, prirejati shode tudi proti Wastianu, ker je onemogočil redno delovanje deželnega zabora. Sedaj se bode videlo, kako so se naši liberalci v teku časa približali nemškoradikalnemu stališču.

* **O obstrukciji** in pogajanjih največ govorijo dr. Kukovec, ki o njih najmanj ve, ker edino njega v celiem deželnem zboru nihče noči več informirati. Tudi se je obiskuje dr. Kukovec sedaj zelo nemarno. Takim nepoučenim ljudem naše ljudstvo ne more slečiti.

* **Jaz** pa odgovornost za obstrukcijo javno objavljam! Kdo je ta "jaz", ki govorji tako oblastno? Tako važno govorji general liberalne stranke, Alojzij dr. Kukovec. Pred čevema letoma je bil namreč dr. Kukovec tudi obstrukcionist, a sedaj se je zgrival in hoče živeti zopet nedolžno življenje. In zato doni sedaj po slovenski domovini: Jaz, Alojzij dr. Kukovec, general liberalne stranke in ponisen sluga nemškutarnjev ter Nemcev, pa odgovornost za obstrukcijo javno odkljam. Odgovornost je odklonjena, Alojzij je div! Živio, Alojzij je čist!

* **Le tiho!** O obstrukciji naj bo "Štajerc" le popolnoma tiho, kajti sicer bomo odkrili, da jo njegovi varuhovi ravno tako odobravajo, kakor slovenski volilci. Obstrukcija ni sramotna igra, ampak sramotna igra je, kako nemška večina Spodnji Štajerci zanemarja, kar brez ugovora priznavajo tudi Štajercijanski voditelji, seveda samo na tistem.

* **Po stenah** v ptujski okolici pobira "Štajerc" s novimi za svoje članke. Na steni neke hiše je čital naslov: Živio Slovenci, prvakom pa biš — in zdaj se mi je tako važen, da je spisal o njem za zadajo Številko cel členek. Svetovali bi ptujskim okoljanom, da napisajo na steno tudi besede: Bog daj norem pamet — morda jih Štajerci najde in s koristjo premisli.

* **Zapostavljanje** slovenskih obrtnikov. Deželni odbor razpisuje vsa dela in dobave za novo deželno bolnišnico samo v graških nemških listih. Vse drobne dobave, katere bi gotovo lahko izvršili tudi spodnještajerski obrtniki, se oddajajo samo ljubljencem graških nemških nacionalcev. To vendar ne gre! Saj naši obrtniki plačujejo ravno iste deželne doklade in druge davke, kot nemški graški obrtniki. Ali plačujemo Slovenci deželne doklade res samo zato, da se od njih podpirajo Nemci?

* **Brezmejno lumperijo** je storil zopet dr. Korošec. Tako črno na belem dokazuje "Narodni List". In ta list že mora vedeti, ker je v lumperijah priznan strokovnjak. In kaj je naredil dr. Korošec? Dobil je pismo, v katerem se mu grozi s smrtjo, in to pismo je — čuje sedaj lumperijo! — vrgel baje v peč. "N. List" natanko dokaže, da je to brezmejna lumperija, kajti dr. Korošec bi se vendar moral nekoliko batiti za svoje življenje, ter naznaniti pismo orožnikom, državnemu pravdništvu, in v prvi vrsti seveda vodstvu liberalne stranke. Tega ni storil in s tem je zakril brezmejno lumperijo. Mi pa kličemo: Liberalna pamet, naj živi!

Zadružni tečaj v Mariboru. V pondeljek dne 22. t. m. se je začel, kakor že poročano, v Mariboru V. zadružni tečaj, katerega je posetilo tako lepo število fantov in mož iz vseh krajev Spodnjega Štajera. Pouk je trajal vsak dan po osem ur. Na dnevnem redu je bilo mnogo predavanj zelo važnega in poučnega značaja za vodstvo denarnih zadruž. Udeleženci so se pridno, z velikim navdušenjem in zanimanjem udeleževali predavanj gospoda nadrevizorja Vlad. Pušenjaka. V torek, dne 23. t. m., je predaval gospod Franc Krištof, živinorejski nadzornik Zadržne zveze v Ljubljani, o umni živinoreji. V četrtek se je vršil tečaj za sestavo računskih zaključkov. Isti dan zvečer se je vršil pri gospodu Kirbišu zabavni večer na čas udeležencev zadružnega tečaja. Zabava je bila prijetna in neprisiljena. Večer je posetilo mnogo očljučnih gostov. Uspeh celotedenjskega tečaja je nad vse povoljen. Naj bi tudi nauki gospoda voditelja tečaja obročili obilo sakrov v procvit slovenskega zadružništva.

* **Avstrijska kavalerija** bo dobila tekom časa novo uniformo. Namesto dosedanje suknje bodo uveli takoj, da bo za daljavo manj vidna. Vendar pa strokovnjaki v tem oziru glede barve še niso odločili. Rudelje jahalne hlače pa bodo ostale tudi v bodoče. Kako znano, je pri peščih in topničarjih vojna uprava že uvedla sivo poljsko uniformo, ki je v daljavi najmanj vidna.

* **Sovraštvo do Avstrije.** Dobro urejevan goriški "Novi Čas" poroča: Kako je ljudstvo v Italiji sov-

ražno Avstriji, priča sledeči dogodek. Neki mož iz Italije je prišel po opravkih čez mejo na Avstrijsko, kjer se je v svojem sovraštvu do Avstrije izrazil: "Končamo vojsko v Tripolisu, niti bajonetov ne obrišemo, ampak s krvavimi bajonetmi pridev nad vas." — Da je na to kruto razjaljenje moral bežati, je razumljivo, in le naši potrebitljivosti se ima zahvaliti, da je odnesel zdrave pete čez mejo.

* **Nova vrsta častnikov** v avstrijski armadi. Kakor se poroča z Dunaja, se bode uvedla nova šarža za častnike, in sicer takozvane vicemajorje (podmajorje).

* **Kava cenejša.** Cena pri kavi je na debelo vsled dobre letine padla za 12 K pri kvintalu. Ni pa še slišati, da bi se znižale cene na drobno. Kvintal je 100 kilogramov.

* **Nova kovina**, ki so jo našli v zadnjem času, se imenuje "Kanadinus". Ima svetlo bliščično barvo in pred srebrom to prednost, da ne postane črna, četudi je več časa izpostavljena na mokrem zraku. Raztali se še težje, nego zlato in srebro.

* **Železo** zopet dražje. Kartel tovarnarjev za železne izdelke namerava zvišati ceno za železo v drogih in tudi za debelejšo pločevino (pleh). Povišanje cen bo znašalo 1 K pri 100 kg. Čudno zveni to niznalo, ker poročajo glasila bogatih tovarnarjev, da je dosedanji promet z železom zelo ugoden in da je imela samo ena družba, takozvana "Alpine", zadnji čas 700 vagonov več naročil kot navadno, torej je bil gotovo tudi dobiček večji. In kljub temu se cene železu zvišajo.

* **Cena pšenici** in drugemu zrnju je na dunajskem sejmu dne 27. januarja poskočila za 10 vinarjev, koruza celo za 15 vin. Enako poročilo prihaja tudi iz Budimpešte.

* **Dr. Tavčar** — župan ljubljanski. V soboto, dne 20. januarja, je bil vmešen dr. Ivan Tavčar za ljubljanskega župana. Za podzupana so si izvolili liberalci advokata dr. Trillerja.

* **V kranjskem** dež. zboru se je 25. jan. razvlejavila izvolitev liberalnih poslancev J. Reisnerja in Adolfa Ribnikarja za poslanca mestnega volilnega okraja Ljubljane. Po precej hrudi razpravi je deželni zbor sprejel predlog tozačevnega odseka, na kar sta zapustila omenjena dva poslance zbornico. Liberalci seveda sedaj kar pihajo same jeze.

* **Državnozborske volitve** na Nemškem končane. Po v četrtek, dne 25. januarja, dovršenih ožjih volitv bo novi nemški državni zbor sestavljen sledede: 93 pristašev centruma, 42 konzervativcev, 14 pristašev državne stranke, 10 zastopnikov gospodarske združenja, 3 člani nemške reformne stranke, 18 Poljakov, 15 Velfocev, 3 zastopniki bavarske kmečke zveze, 45 narodnih liberalcev, 2 pristaša kmečke zveze, 1 bavarski liberalec, 41 članov napredne ljudske stranke, 110 socialnih demokratov, 5 Alzačanov, 2 lotarjčanov, 1 Danec, 2 divjaka. Katoliška stranka je vkljub silnemu pritisku liberalcev in socialnih demokratov obdržala z malimi izjemami vse svoje mandate. Katoliško "središče" bo tudi v novem državnem zboru tvorilo jezik na politični tehnici.

* **Uspeh** za naše živinorejce. Osrednja zadružna za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru je dobila te dni zagotovilo, da bo vojaška uprava v času vojaških vaj in manevrov kupovala živino od naših spodnještajerskih živinorejcev po posredovanju Osrednje zadruge. Na to ugodnost že sedaj opozarjam naše živinorejce. Ker pa Osrednja zadružna posreduje pri prodaji živine samo za svoje člane, vabimo naše živinorejce, da pristopijo kot člani k zadružni. Pisma se naslovijo na: Osrednja zadružna, Maribor, Koroška cesta štev. 5.

* **Znižanje** železniških vozilnih cen za umetna gnojila. Z ozirom na hudo sušo, katera je lansko poletje naša polja in travnike močno zadela, bo treba letos veliko umetnih gnojil, da se ta škoda popravi. Zato je železniško ministrstvo sklenilo, da se železniške prevozne cene za vožnjo umetnih gnojil znižajo za 50%. Velja pa ta določba za vse avstrijske državne železnice od 1. februarja do 15. maja, in sicer za najmanjšo težo 10.000 kg. Od južne železnice pa ni slišati, da bi hotela enako na kmetu znižati prevozne cene.

* **Občinske volitve.** V mnogih občinah se vrše v bližnjem času občinske volitve. Naši pristaši naj povsod skrbno pazijo, posebno tam, kjer imajo nemškutari ali liberalci glavno besedo pri občini, na volilne imenike. Agitacija se naj vrši pravočasno, ne še le zadnji dan pred volitvijo. Naj pridejo v vse naše občine naši katoliško-slovenski možje na krmilo. Pozor!

* **Naše delo.** V naši organizaciji ne miruje delo nobeno nedeljo. Naši organizatorji in govorniki hitijo med ljudstvo, da mu podajo toli potrebne izobrazbe in da razširijo našo organizacijo do zadnje gorske vase. V St. Lovrencu na Dravskem polju se je v nedeljo, dne 28. januarja, sklepalo o ustanovitvi Orla, govorila sta poslanca dr. Verstovšek in Ozmeč. V Slivnici pri Mariboru se je ustanovil nov Orel. Govorili so: poslanec Pišek, župnik Hirti, urednik Kemperle in drugi. V Razboru pri Zidanem Mostu se je ustanovilo novo izobraževalno društvo. Govoril je Fr. Žebot. Na Ponikvi se je vršil lepo uspeli politični shod, govorila sta poslanca dr. Benkovič in Vrečko. Naša društva so imela celo vrsto občnih zborov in veselic. Veselo delovanje, kot v čebelnem panju spomladi.

* **Marijanščica** v Veržeju na Murskem polju, II. zv., Maribor 1912. Str. 32. Knjižica obsegata nekako letno poročilo o delovanju društva "Marijanščica" v Veržeju. Namen tega društva je, pripraviti vse potrebitno za salezijanski zavod v Veržeju. V preteklem

letu je družba res veliko storila, spravila je v surovem stanu pod streho dvonadstropno poslopje. Kakor izvemo iz knjižice, bo v zavodu kmetijska šola, s časom tudi obrtna, in sicer na podlagi slovenskega učnega jezika. Stvar je torej velikega pomena za Slov. Stajer. Uvaževanja vredne so besede na str. 5: "Südmärkta in Schülverein grabita našo zemljo in mladino, hočeta ponemčiti in poluteranit našo lepo domovno, ali bomo mi nasproti temu samo psovali po časniki in nazdravlji domovini po krčmah? Darujmo in žrtvujmo, če se hočemo rešiti." — Udje "Marijanščica" dobijo knjižico zastonj, sicer pa stane 20 vin., po pošti 23 vin., ki se naprej pošljejo v znamkah na naslov: Profesor Franc Kovačič, Maribor, Koroška ulica 10-II. Priporočamo knjižico in družbo z ozirom na njen blag namen.

* **Gostije** in Slov. Straža. Vsaka slovenska gostija naj zloži dar za Slov. Stražo. Koliko denarja bi lahko spravili vsako leto na ta način skupaj! Zaveden gost, moški ali ženska, naj na gostiji povzdigne svoj glas za obmjerne Slovence. Zavedni gostje povsod radi darujejo v ta namen. Podružnice morajo skrbeti, da jim bodo dale gostje precej dohodkov. Na delo v tem oziru!

* **Današnja številka** obsegata 10 strani.

Trezni računi.

V naši štajerski deželi se izda vsako leto okroglo 35 milijonov kron za različne potrebe. Za učitelje in šole moramo že dosedaj plačati okroglo 14 milijonov. Ako odtegnemo teh 14 milijonov, ostane še 21 milijonov. Izračunjeno je ter noben liberalci in nemškutar še ni dokazal nasprotnega, da pride od teh 21 milijonov komaj dobrega ½ milijona na Slovenski Štajer. Ali je torej obstrukcija neutemeljena, ki želi, da se dežela ozira pri razdeljevanju tudi na spodnještajerske davkoplačevalce?

Za regulacijo rek in potokov po nemškem delu dežele se izda vsako leto na milijone. Mi Slovenci pa se zmanj borimo, da bi se regulacija Pesnice nadaljevala, regulacija Drave, Sotle, Mislinje itd. začela. Vsak slovenski poslanec mora povzdignuti svoj glas, ako vidi, kako se njegova dežela zanemarja. Poslanec, ki tega ne stori, ne zastopa slovenskih, ampak nemških koristi.

Nemci si vzdržujejo z deželnim denarjem gimnazijo, realko, učiteljske, studentenheime, drsališče, jahališče ter nič manj nego 26 meščanskih šol. Slovenci v tem oziru ne dobijo nič, in kljub temu hočejo slovenski liberalci sedaj na naše poslance pritisnati, da začnejo Nemcem izlati pete.

Obstrukcija, pravijo Nemci in liberalci, je škodljiva. Vendar pa ostane istina, da je prihranila obstrukcija deželi skozi dve leti na milijone kron. Njena zasluga je, da se niso zvišale učiteljske plače, kar bi znašalo na leto 3 milijone kron. Skozi zadnji dve leti se niso mogle zvišati doklade, iz katerih hočejo dobiti šest milijonov kron, ker hočejo pokriti z njimi učiteljske plače ter dosedanji redni primankljaj. Omeniti se mora tudi, da je redni primankljaj zadnji dve obstrukcijski leti skupaj znašal tri milijone manj, kakor bi znašal v rednih razmerah, ker se je moral marsikaj črtati. Obstrukcija je še Nemci komaj opozorila, da se nahajajo s svojim zanemarjenim in kričnim gospodarstvom pred robom propada.

Kajdar pa se bodo Nemci spamevali ter postali Slovenci nasproti pravični, isti trenotek bo nehala tudi slovenska obstrukcija.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Hiše ob znani ozki ulici "Freihausgasse", bodo začeli prihodnji mesec podirati, da razširijo cesto, ki vodi iz glavnega trga v Nagyjevo ulico. Najprvo začnejo podirati hišo, v kateri je sedaj mesar Beneik.

m **Maribor.** V naše uredništvo je prinesel v pondeljek, dne 29. januarja, magistratni sluga neki odlok. Spozabil se je pa ta človek tako daleč, da je zahvalil od našega urednika, da mora ž njim nemški govoriti. Tej prednosti je urednik odločeno ugovarjal in jasno povedal gospodu slugi, da se moti, če misli, da bodo celo v naših pisarnah gospodovati magistratove s svojim nemštvom. Ko se je mož še vedno vsajal, mu je urednik pokazal vrata, skozi katera je korajšči magistratovec rohinec izginil. Slovenci, v vseh uradih, z vsemi uradniki govorimo slovenski. S tem bomo marsikateremu vročekrvnemu petelju odkupili korajščo.

m **St. Ilj** v Slov. gor. Kmetijska podružnica za St. Ilj in okolico je priredila svoj občeni zbor v gostilni "Niederwald", ki je last Südmarke. Gostilničar v tej krčmi je znani protestant Scholl. Čudimo se, da sklicuje naša podružnica, v česar odbora sedijo tudi Slovenci, svoja zborovanja samo v to gostilno. Ali morda prostori dobro znane Celcerjeve ali Baumannove gostilne ne bi bili pripravljeni za te shode? Kako se more od nas slovenski kmetov zahtevati, da gremo na shode v omenjeno gostilno? Ali pa je mogoče podružn

svoje posilnemške otrobe. Naj se le lepo pomiri, ker g. Supanič bo vkljub jezi jareninskih in pesniških nemškutarjev uradoval še vnaprej slovenski. — V nedeljo, dne 11. februarja, gremo vsi zopet na veseličo šentiljskega bralnega društva v Št. Ilju. Vleče nas tje gor posebno igra: "Z vase na vago."

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Tudi pri nas ne manjka takih ljudi, ki nasprotujejo našemu Izobraževalnemu društvu. Ko sem enkrat prišla tako ob priložnosti skupaj s takim modrijanom, in sicer nekaj dni pozneje, ko je imelo naše Slov. izobraževalno društvo shod, me je vprašal zasmehljivo, kako da smo se kaj imeli na občnem zboru. Rekla sem, da smo bili veseli, ko se je zborovanje tako dobro obneslo. A zopet se je norčeval, da k takemu društvu on že ne pristopi. — Taki ljudje, ki imajo svoje veselje samo v družbi pijačev, zbirajo svojo oliko v gostilnah in v klafanju, taki itak nimajo prostora v naših društvih. Vi pa vsi, kar vas je, ki pošteno čutite, vsi vrali Jakobčani, vstopite v naše društvo. Ne bo vam žal.

m **Sv. Ropert** v Slov. gor. Lani februarja ob priliku občnega zбора Bralnega društva so gg. odborniki obljubili, da se mora društvo to leto bolj gibati, ko pretečeno leto. Toda celo leto ni bilo nič glasu; še celo zdaj v zimi društvo miruje. Res je, da si jih je veliko število že na dom naročilo naše vrle liste, posebno "Slov. Gospodarja", tudi na novo zelo veliko, toda zaradi tega društvo ne sme zaostajati. In če pomislimo, da še veliko naših otrok hodi v Šentlenartsko Šulerajnsko šolo, četudi samo zaradi oblike, bi bilo priporočljivo, da bi se zdramilo naše društvo. Zatorej na noge ter z veseljem na delo!

m **Sv. Ropert** v Slov. gor. Govori se, da bivši tajnik Bralnega društva spravlja fante na Nemško v službo. To ni prav. Dandanes nam itak primanjkuje povsod poslov in delavcev, zakaj torej spravljati delavske moči med Nemcem, kjer se navadno izpridijo in pridejo potem nazaj kot posilnemci.

m **Sv. Bolfenk** v Slov. gor. Dosedaj še ni bilo prilike, da bi vam poročali o kakšnih naših nasprotnikih, a sedaj smo že prišli tako daleč, da začenjam nekateri delati zgago. Naše Katoliško slovensko bralno društvo je priredilo dne 7. januarja veselico. Tadan se je priredila tudi v biščkih gostilnih veselicah s plesom, akoravno se je menda v Bišu vedelo za našo veselico. Pa vse to ni nasprotnikom društva nič pomagalo. Imeli smo veliko število obiskovalcev, domaćinov in sosednjih, in vsi smo se zabavali pri prosti zabavi v gostilni g. Horvat. Donele so vesele pesmi in slišali se med drugim pošteni šaljivi dovtipi. Pošteni v zaveden Slovenec se rad udeležuje takšnih veselic, ki jih prirejajo naša društva. Povedano pa bodi tudi, da bomo zahajali katoliško-narodni Slovenici odslej v gostilne, kjer imajo naročenega "Slovenskega Gospodarja".

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Tako se nobena stranka ne sramuje svojega beriva, kakor naši nemškutarji "Štajerci". Dokaz za to je, da si ga preskrbujejo bolj na skrivnem. V nedeljo, ko napravi mašnik zadnji križ, takrat je sila pri vratih, tedaj poglej, če hoče poznavati tiste, katerim je "Štajerc" evangelijski. Motiš se pa, če misliš, da se jim muditi tako silno domov, kajti najdeš jih po pridiš še pri glasku. Ko prideš ti ljudje pred pridigo iz cerkve, že čaka na nje kje za vratmi znane gostilne nek njih priatelj in jim ponuja "Štajerc". Skritega ima seveda na svojih prsih, da se mu ogreje, in dobijo bralci bolj tople "resnice", ki se laže prebavijo. To delajo zato tako na skrivnem, da pošteni ljudje ne bi videli, kdo se peča s "Štajercem". Zato vam svetujemo, naročite si rajši "Slov. Gospodarja", če hočete imeti res poučeno in kratkočasno berilo ter se vam ga ne bo trebalo sramovati in ga skrivati.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Naš Gollob so v zadnjem "Štajercu" pohvaljeni, da so nekaterim predstojnikom nekaj naredili rádi toče; tistega pa "Štajerc" ne pove, da so pri okrajnem pomožnem odboru ugovarjali, da ta ali oni posestnik ni tako reven, ali da splošni ni podpore potreben. Priče za to so vsi takrat navzoči udje okrajnega pomožnega odbora, komisar okrajnega glavarstva in pa poslanec Roškar. Dobro se še spominjam, da mu je g. poslanec vedno ugovarjal. Gotovo je postopanje vplivalo in gotovo tisti v tem vzrok, da je namestnija toljikim posestnikom črtala podpore.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Zadnji "Štajerc" je radi podpore po toči na nesramen način napadel g. Tušaka in pa g. državnega in deželnega poslanca g. Roškarja, na vse pretege pa je pel cele slavospeče trojiškemu Golobu, da je le on preskrbel Anton-jevčanom podporo. Mi smo takoj vprašali na pristojno mesto o tej zadevi, ter smo izvedeli sledeče: Naš poslanec g. Roškar si je škodo, prizadeto vo toči, ogledal na licu mesta ter ob tej prilikai vse župane in prizadele poučil, kaj jim je treba storiti za pridobitev podpore. Tako v poletnem zasedanju lanskoga leta je vložil v državni zbornici tozaidevni predlog za podporo, kateri je bil takoj sprejet. Bil je sam večkrat na glavarstvu v tej zadevi ter prosil glavarja in poročevalca za sodelovanje in ugodno poročilo. Istotako je bil večkrat v notranjem ministrstvu in drugod v tej zadevi ter je tako pospešil rešitev te zadeve. Sedaj je znova vložil predlog v deželnem zboru še za nadaljnjo podporo. Istotako so neumorno delovali vsi krajni in okrajni pomožni odbori. A največja neresnica "Štajerevega" dopisnika je, ko trdi, da je na prošnjo nekaterih občinskih predstojnikov trojiški Golob naredil, da se je začela ta stvar zopet gibati. Pred vsem bi morali mi dotočnim predstojnikom izreči svoje politično pomilovanje, ki bi se v enakih slučajih obrnil na Goloba, a iz zgorajšnjih vrstic vidimo, da

se je neprenehoma delalo, da se podpora kolikor mogče hitro izplača, in to se je tudi zgodilo. Pri pridobitvi te podpore je trojiški Golob tako nedolžen, kakor sv. Izidorja ovčica. Gospod Gollob, nikar ne mislite, da se brez Vas ne more ničesar zgoditi; ali še veste, kaj Vam je nek kmet iz Oseka rekel: Ko bi pri Sv. Trojici Goloba in pa mrzle vode ne bilo, bi pili pač toplo. — Eden, ki je bil tudi po toči poškodovan in ki ni dobil nič podpore, namreč po Golobu.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Dne 18. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku Marka Vezjak, posestnika in občinskega odbornika v Stanetincih. Imenovani je šel dne 16. januarja po vodo k studencu, in ker okrog studanca ni ograje in ne kašte, sploh nič, da bi si nališ škaf, in ker je bilo ledeno, mu spodrsne, pa pada na glavo v studenc. Ker pa je studenc ozek in kamenje ledeno, ni mogel naprej in ne nazaj. Poleg tega si je prebil tudi glavo in voda ga je zadušila. Nesrečni mož je moral v studencu umreti. Pokojnik je bil veden in dober mož ter se je vedno potegoval za slovenske pravice. Zapušča ženo in štiri otroke, dva še celo nedorastla. Pogreba se je udeležilo lepo število občinstva. — Bodí mu zemljica lahka!

m **Lembah** pri Mariboru. Pri občinskih volitvah dne 25. januarja za našo občino smo Slovenci sijajno zmagali v vseh treh razredih. Ta zmaga je tem veselje, ko leži naš Lembah tik pred Mariborom in je ena najlepših občin mariborske okolice. Nemci in polsilnemci so že pri več dosedanjih volitvah skušali dobiti občino v svoje roke, a njih naklepili se vsakokrat odbijajo ob značajnosti naših slovenskih mož.

m **Sv. Lovrenc** nad Mariborom. Dravska dolina ima mnogo vodnih sil. Po sedanjem vodnem pravu posestniki ob takih vodnih silah vendar niso brezpravni. Zato pa so industrialci delali na to, da se deželnemu zboru predloži načrt novega vodnega zakona, po katerem bi se smela posestva kmetov poljubno razlastiti. Ako bo deželnji zbor deloval, prosimo svoje poslance, da pazijo na ta, za celo dravsko dolino nevarni zakon. Ako pa deželnji zbor ne bo deloval, smo eno leto brez strahu. Tudi iz tega stališča nismo proti obstrukciji ter se ne pridružimo liberalcem, ker ne poznamo naše domovine.

Dogošč pri Mariboru. Pri občinskih volitvah dne 25. t. m. so zmagali na celi črti slovenski kmečki kandidatje. Socialni demokratje so dobili v III. razredu samo 11 glasov.

Dogošč. Dne 29. januarja sta prejela zakrament sv. zakona Vavhnik in Elizabeta Mikl. Bilo srečno na mnoga leta!

Razvanje. Tukaj sta v kratkem umrla Franc Hofer in Janez Koren. Bodí vama domača slovenska gruda lahka!

Reka. V tukajšnjem šolskem okolišu je mnogo otrok zbolelo na špičkih. Stariši, pazite na otroke, da se ne prehladijo.

m **Slov. Bistrica**. Naša obrtna zadruga je imela volitev novega odbora dne 28. januarja, pri kateri smo prvokrat Slovenci popolnoma zmagali. Odbor je zdaj čisto slovenski. Načelnik je g. Gumzej Janez, ključavnica v Slov. Bistrici, namestnik Gril Henrik; odborniki Dvoršak Zenon, Cvalite Franc, Stupan K. Slosar Leopold, Prevolnik Franc in Fuhrer Martin. Ta volitev je še posebne važnosti za Slovence radi tega, ker so doslej na obrtni šoli poučevali učitelji nemške šole. Sedaj si bo pa novi odbor, kakor upamo, poiskal učiteljske moči, ki bodo imele za slovenske učence tudi vsaj — slovensko srce.

m **Maribor**. V nedeljo, 4. februarja točno ob pol 8 uri zvečer se igra v slovenskem gledališču v Narodnem domu igra "Nioba".

m **Slov. Bistrica**. S k izobraževalno društvo ima v nedeljo dne 4. februarja svoj redni občni zbor.

m **Poljčane**. Božičnico priredi Društvo šolske kuhinje v Poljčnah, dne 2. svečana točno ob pol 4. uri popoldne v šolskih prostorih. Vstopnina: Sedeži po 1 K, stojisci 60 vin. Z ozirom na dobredeleni namen se preplačava hvaleno sprejemajo. Po veselicu prosta zabava v vseh prostorih gostilne "ob Boču".

Odbor. m **Št. Ilj** v Slov. gor. Naše bralno društvo ima na Svečnico dne 2. februarja po večernicah svoj redni občni zbor v Slovenskem domu. Govori g. Drškar iz Maribora. V nedeljo, dne 11. februarja pa bo igrala naša mladina izvirno igro: "Z vase na vago", ki se je pred leti že prav dobro občela. Igra je posnetna iz narodnega življenja v Slov. gricah in nam predstavlja v lepi obliki boj med slovensko posostenjijo in nemčurško budobjo. Že sedaj prav prijazno vabimo vse naše domačine in sosedje, da pridejo, dne 11. februarja po večernicah v šentiljski Slovenski dom.

m **Puščava**. Katoliško delavsko društvo v Puščavi priredi v nedeljo, 4. svečana v prostorijah g. J. Koresa veselico s podučnimi govori in deklamacijami, s šaljivimi prizori, petjem in prosto zabavo. Začetek ob 6. uri zvečer K obili i udeležbi vabi odber.

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Bralno društvo "Edinstvo" v St. Jurju v Slov. gor. priredi z običajnim vsporedom občni zbor, v nedeljo dne 11. svetanja 1912 po večernicah. Na vsporedu je tudi petje, govori, igra "Sanje" v petih dejanjih. Tem potom vabimo iskreno vse prijatelje in sosedje.

m **Sv. Peter** pri Maribor. Naše Bralno in izobraževalno društvo "Skala" ima na Svečnici dne 2. februarja po večernicah v cerkveni hiši svoj občni zbor, h kateremu pride nek govornik iz Maribora.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Tukajšno bralno društvo priredi v nedeljo dne 4. februarja 1912 veliko veselico, na kateri se b. tudi uprizorila igra "DIV I LOVEC" (Narodni igrokaz v 4 dejanjih). V tej igri nastopajo fantje in dekleta v pristih krajinskih narodnih nošah. Iz prijaznosti bo s deloval znani šentjurški pevski zbor. Med posamezanimi točkami svira godba na lok. V prosti zabavi nast pi ned drugimi tudi gospod "Hahata" z gospodčino "Hibib". Kdor se hoče zopet enkrat dobr in pusteno zabavati, naj ne zamudi te lepe prilike. Začetek tako po večernicah v veliki dvorani A. Arnušove gostilne.

Ptujski okraj.

p **Ptuj**. Krčevinsko bralno društvo je priredilo dne 28. jan. gledališki večer, ki je prav dobro izpadel. Že uvod, dobro izvezban mešan zbor pod spremnim vodstvom gospoda Frasa, nas je najboljše razpoložil: posebno zanimive so bile kofetarce, ki so plete kavo, zraven pa pele in čebljale, kakor je pri

kem opravilu že navadno. Vsa čast gospodu povovodji! Dekleta "Dekliške zvezze" so predstavljale šalognigro "Strahovi", da smo se kar od srca smejni, ob enem pa tudi občudovali lep nastop igralk; povsod se je kazala spretna roka gospodične E. Razlag, ki je igro vodila. Prizor "Lepa Bara", spis. g. E. Razlag, je nas vse naravnost iznenadil. Fantje so kaj dobro predstavljali tridejansko igro "Občinski teček"; gospod Šentjur se je zopet pokazal mojstra v gledališki stroki! Krčevinsko bralno društvo je lahko ponosno na zabavni večer pretekle nedelje; pokazalo je zopet, kako se lahko pošteno zabava in veseli naša mladina. Res je, da so bile mnoge težave in zapreke, a ne smemo se vstraniti truda in žrtv, kjer gre za našo dobro stvar! Vsem okoličanom pa klicemo: oklenite se "Krčevinskega bralnega društva", oziroma "Dekliške zvezze"! Pridite vsi v petek, na Svečnico, po večernicah v Narodni dom, kjer bomo poslušal vlč. gospoda dr. Hohnjecea, organizatorja mladine. — Kavarnarja Kossárja, ki je hotel umoriti ženo, otroka in sebe, so prepeljali v Gračec v bolnišnico. — Odpadnik. Na mnoga vprašanja: Kaj je s fotografom L. Armata, se s tem poroča, da je protestant, a ne kot tak rojen, ampak je na Ptiju pred par leti od katoliške vere s celo družino odpadel.

p **Ptuj**. Na Kranjskem izhajajoči liberalni list "Sloga" se v zadnji številki zopet bavi z našim posl. Brenčičem. Slogaški bebec vprašuje Brenčiča, kje so podpore. Na to bebec lahko odgovorimo: Dični Ploj je tako skrbel za podpore, da je podpora za točo v letu 1910 prišla ravno lani ob volitvah 1911. Takrat bi naj slogaški prisomnjenci vprašali, kaj je s podporo. Sicer pa je pametnim ljudem v ptujskem okraju znano, da je finančno ministrstvo na prizadevanje Brenčiča že o božičnih praznikih dovolilo 35.000 K podpore. S tem je poslane Brenčič hitreje nego Ploj storil svojo dolžnost, razdelitev pa pripada okrajnemu glavarstvu in ne poslancu. Čudno tudi, da lačna "Sloga" pri Ploju ni nikdar videla dijet in visoke plače, pri kmetu pa vse vidi.

p **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Občni zbor Bralnega društva dne 28. t. m. je pokazal, da se je društvo priljubilo vsem pošteno mislečim župljanom. S pesmijo: "Slava Slovencem", se je začelo zborovanje, na katero je prišel tudi državni in deželnji poslanec g. dr. Verstovšek. Tajnik Anton Črnko je poročal o delovanju društva, ki je imelo blizu 200 članov, priredilo 8 shodov, katerih se je udeležilo vsakokrat 200 do 300 ljudi, dve predstavi, ter si je dne 29. okt. minolega leta ustanovilo Mladeniško in Dekliško zvezo. Prečitalo se je blizu 600 knjig, knjižnica šteje čez 460 knjig; stroškov je bilo 222 K ob vin., dohodkov pa 283 K 50 vin. M. Peršuh je nato v svojem govoru vspodbujala, da bi naj branili svoje in poštenje naroda ter se zato oklenili društva. Jan. Planinšek opozarja na veliko armado v katoliško-narodnih društvih zbranih Slovencev in Slovenk ter pokaže, zakaj nasprotniki tako sovražijo društva. Ter. Pisek razpravlja o žalostni prikazni, kako silijo dekleta v tujino, slika njene nevarnosti, in poda navodila, ki se jih naj drži, kdor mora od doma. Neža Planinšek vodljava korist pošteni, bogati in domoljubni mladenke, Marijine hčerke za narod. Nato nastopi željno pričakovani govornik S. K. S. Z., g. dr. Verstovšek, ki v krasnem govoru povdarja nujno potrebo organizacije za mladino, bodočnost naroda, zlasti še v naših razmerah, ker se moramo sami potom organizacije izobraževati v gospodarstvu in za javno življenje. V nadaljnjih svojih izvajanjih se obrača g. govornik zlasti do mladenčev, katerim priporoča z vznesenimi besedami zlasti šest lastnosti, ki bi naj dñe vse vsega. Vsak mladenč bodi: veren, naroden, zaveden in ponosen, zmeren, varčen in korajzen, kadar je treba nastopiti za svoja narodna in verska načela. Iz tega mladenča postane potem pravi mož, kakoršnih je dandasne tako zelo treba. Take mladenče želi vspojiti naša organizacija, zlasti pa Orel, ki hoče mladenče na duhu in telesu gibčne, zdrave, krepke, njim v srečo, starišem v veselje, domovini in cerkvi v blagog. Sentlovrenški mladenči pridružuje se tudi vi prekrasni arnaldi slovenskih Orlov, zakliče z vzvišenim glasom g. govornik. Iskreno odobravanje je sledilo prelepim, navdušenim besedam. Jerčka Planinšek zaviali g. doktorja za prekrasni govor in opozarja ude na korist, ki jo imajo od Bralnega društva. Pevski zbor sklene s pesmijo krasno vspeli shod. Njegov sad pa bodi, da se vsi, ki imajo kaj srca za naše verske in

sme nasprotniki takim, ki delajo s svojim nemškutarskim sramoto celi občini, župniji, celemu okraju in celi Spodnji Štajerski. Le poglejmo, ali gre kak Nemec v slovensko gostilno, n. pr. v Narodni Dom, kar gredo naši gasilci, od katerih jih zna le par površno nemški, gladko pa nobeden, v nemški „Vereins haus“ in tam sami s svojim slovenskim denarjem podpirajo nemška, nam sovražna društva. Ni torej čuda, da propadamo in ca se nemštvo šopiri nad nami in čež nas gospodari, ker ga sami podpiramo. Omeniti moramo tudi, da je par takih, ki tukaj kričijo in se hlinijo, kaki narodnjaki da so, če pa ptujski „Feuerwehr“ priredi v „Vereins haus“ tombolo, potem pa pozabijo na narod, in kakor bi bili pristni Nemci, jo potegnejo v „Vereins haus“. To sicer moramo priznati, da so naši gasilci s svojim gašenjem že precej dobrega storili, nemškutarstva in narodne hinavščine pa ne bomo odobravali nikdar.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo dne 28. jan. smo imeli dve veselici, ki sta izpadli obe sijajno. Po večernicah so nas presezeni v naši „Narodni šoli“ naši malčki s svojim izvrstnim nastopom. Za celo vrsto deklamacij, ki so vzbudile v vseh poslušalcih priznanje in občudovalje, ste sledili igri: „Kmet Herod“ in „Sneguljčica.“ Vsi igralci in igralke so nastopili tako, kakor bi bili rojeni igralci. A med celim vsporedom pa je pel neumorno mešani zbor pod spretnim vodstvom gospoda pevovodja krasne in v resnicu zelo težke pesmi. Naše odkritosčno priznanje in hvala! — Zvezčer pa smo se odzvali vabilu naših zavečnih veterancev, ki so imeli ta dan svojo pustno veselico. Vse je bilo razigrano in židane volje, kar ni niti drugače mogoče ob žlahtni kapljici, ki jo toči gospa Neža in ob okroglih komadih, ki jih je svirala v splošno zadovoljnost neumorno slavnoznanana Kocnutova godba.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Pri nas se že dolgo potegujemo za zdravnika, a ves trud je bil doigro časa zastonj. Naenkrat smo dobili zdravnika v osebi našega poštarja Škrleca. Pa tudi z njim nam ni nič pomagano, ker je on le špecialist za — ozdravljenje naše liberalne posojilnice. Več mesecev že zdravi tega bolnika, a uspehov ni videti nikjer, bolnik hira vedno bolj in bolj, a bolezen je neozdravliva. Gospod Škrlec, z lepimi besedami na naslov vlagateljev, z obljubami, z milimi prošnjami, ne boste bolnika, to je liberalne posojilnice, ozdravili; bolnik rabi dosti in močnega zdravila, to je denarja. Pri volitvah v državni zbor ste razlagali, kako mogočen je Pluj, v Celju imate dobrega prijatelja dr. Kukovca, rojak dr. Lašič si je baje zbral bogato nevesto, obrnite se na te politične zavezničke, ne iščite pa denarja pri „klerikalcih“, katerih politično ne marate.

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Pri tukajšnji pošti se je uvedlo dostavljanje poštnih pošiljatev na dom v posamezne kraje, ki spadajo v področje naše pošte. Pošta se bode donašala trikrat na teden. Napravili so se tudi trije poštni nabiralniki.

p Vitan. Nismo imeli dosečaj priložnosti, da bi odgovorili našim liberalčkom na dopis, ki so ga pridobili v svojemjetiščem „Narodnem Listu“. Glasi se, da sta si če. gg. kaplana, središki in miklavževški, največ počipotov raztrgala, da sta pripomogla pri občinskih volitvah Kmečki zvezi do zmage. V edgvor vam damo, da si je vaš gospod kovač gotovo več čevljev raztrgal, ko je po noči in po dnevi agitiral ter prosil od hiše do hiše može in volilce, da bi se udeleževali njegovih shodov, ki jih je priejel v gostilni Galičevi. Vašemu glavnemu agitatorju pa baje odbuvala pri agitaciji ni preostalo drugega, kakor zgornji del škornjev, namreč sare. Mož se nam res snuji, ker je še dolga zima. Pišete tudi, da ste vložili pritožbo zoper volitve. S tem nas nič ne ustrašite, če bodo volitve vsako leto štiri, petkrat, zmaga bode naša vsakokrat.

p Žetale. Poročeni so bili v pondelje dne 29. jan. pridna družbenica Marijine družbe Marija Pulko iz Žetale in Franc Pulko iz Varnasel ter njegova sestra Marija Pulko in Filip Zakopšek. Bog jim daj v novem letu obilo sreče in blagoslova! — Občni zbor katoliškega bralnega in izobraževalnega društva se je krasno obnesel. Natančno poročilo prihodnji.

p Žetale. V mesecu januarju imamo že 22 mladičev. Med temi je 20 otrok. Razsajajo namreč bleki in nek nadušljiv in nalezljiv kašelj med otroci in tudi med odraslimi. V vsaki hiši je po več bolnikov. Oblasti pa se za nas ne brigajo. V šolo prihaja par otrok in zato ni v šoli nobenih vspesov. Pa kaj to! Da le po leti ob navadnih počitnicah ni treba šole nadomeščati!

p Žv. Urban pri Ptulu. Bralno društvo ima 4. februarja po večernicah predavanje v bralni sobi. Pridite zanesljivo vi.

p Zavrh. Bralno društvo priredi dne 4. februarja po večernicah v prostorih g. Fr. Miheliča veselico s petjem, godbo, predstavo „Tri sestre“ in govorom.

p Kmet. podružnica na Polensku priredi 2 februarja 1912 po mašni predavanje. Govor bode vitanski Škrlec. — Dne 4. februarja popoldne ob 4. ima kmet. podružnica na Polensku tombolo z mnogimi in lepimi dobitki. Sosedje, pridejte v obilnem številu.

p Žv. Trojica v Halozah Gospodarsko in bralno društvo priredi na Svečnico po večernicah v gostilni g. J. Beline svojo vsakoletno zimsko veselico s srečolovom, petjem, godbo itd. ter vabi domače in sosedne veseli mnogočivalco svidenje.

p Ormož. Slovensko obrtništvo v Ormožu priredi v sobote, dne 3. februarja v dvorani g. Skorčiča veselico Svira varazdinska mestna godba. Začetek ob 8. uri zvečer.

p Ivanjkovci. Tukajšnja kmet. podružnica priredi v nedeljo, dne 11. svečnici t. l. popoldne ob 8. uri v gostilni g. Kralj svoj redni občni zbor po običajnem vsporedu. Predaval bode o živinoreji g. živinorejski nadzornik M. Jelovšek. K mnogobrojnim udeležbi vabi načelstvo.

Pridobivajte naročnike!

Ljutomerski okraj.

1 Križevci. Nova zvezda se je prikazala nad dosečaj črnim spodnjim delom križevske fare. Že ceila dva tedna so borejski vrabci čivkali, da kuje ta, od „klerikalcev“ vzrejeni „gospod“ svoji dolgoti primeren dopis zoper naše Bralno društvo, ki deluje že 22 let v prid križevske mladine. In res, zadnja zadnjika „Narodnega Lista“ je prinesla plod njegove modrosti. Kar besediči in obdolžuje borejsko županjo, mislimo, mu bo že g. župan sam na primeren način povrnil. Morebiti mu bo kedaj naklonil občinsko podporo?! A kolikor je nam znano, hrani g. župan to podporo za poznejšo dobo. Pravi, kako dovršeno so pri prazni dvoranigrali njegovi igralci celo petdejanku, a naše društvo samo dvodejanko. Bodu mi povdano, da se dobrina iger ne meri na metre in da je naše Bralno društvo priredilo že veliko petdejank boljše vsebine, kakor je bila njegova. Svoje prireditve pa ne bomo sami hvalili; to prepustimo slavnemu občinstvu. Čudno je le to, da se je dopisnik, ki je bil sam navzoč pri naši veselici, takrat pohvalno izrazil o njej — kar je sicer za nas jako brezpomembno — a sedaj jo pa graja. Najbolj pa je pokazal svojo liberalno dušo s svojim hvaljenjem zoper versko navdušenost in oliko našega ljudstva, zoper Marijino družbo in z natolcevanjem o katoliški podlagi ali načelih. Hvaležni smo mu, da je tako v prvem dopisu tako jasno pokazal svojo pravo barvo. Kar pa namiguje o Hauptmanovem kegljišču, ga poziva odbor Bralnega društva in vodstvo Marijine družbe, da z imenom navede vso tiste člane, ki jih je ob svoji „inspekcijski“ v Hauptmanovem kegljišču tamkaj našel, sicer mu ostane za vselej madež grdega obrekovalca. Pje paj! ne misli, da smo si vsi enaki! Ker pa vemo, da imaš precej masla na glavi, ti svetujemo: ne hodi preveč na solnce!

1 Gor. Radgona. Ko me dne 11. januarja nanesel pot v Gornjo Radgono, naletim na gručo naših ljudi pri g. Korošcu. Vprašam jih: Kam? Imate li vojno? Ali se odpravljate v Tripolis? — Kaj še! Volitev imamo v tržki občini. No, to pa ni tako hudo. — Za naše mošnje zadosti hudo, ker že skoraj doklad ne zmagujemo, tako „vzorno“ je občinsko gospodarstvo. — Kaj pa ti izvošček? Zorini in Zangl? — Ti volilce skupaj vozijo! — Ali ne marajo iti? — Da, vendar nekateri imajo noge in menda tudi glavo utrujeno, in te je treba voziti. — Ko gremo naprej, vidimo, da gredo uradniki tudi volit, ker so nekaj tu stanovali! Tudi g. Winkler gre; ta bo s pooblastilom volil za lani umrl Arnold. Tudi g. dr. Kamnikar kot častni tržan, gre volit. Ko srečam g. Škrobar, cerkvenega ključarja, ga vprašam: Kako je? G. Škrobar odgovori: Vrgli smo Slovence! Ko sva še na Savnici pure in goske pasla najina mati ni „tajč“ znala, oče pa ne Jurja po nemško imenovati. Sedaj pa naenkrat tako! — Tukaj ni šlo za Nemce ali Slovence, ampak za gospodarstvo tržke občine, ki je tako zavoženo.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naša kmetijska podružnica je imela dne 31. decembra l. l. v šoli zborovanje, pri katerem je predaval vičanski Škerlec o pomenu izboljšanja travnikov in o izboljšanju travnih vrst ter gnojil, o kmetijskem strokovnem znanju itd. Kmetovalci so se začeli tudi že precej zanimati za kmetijski napredki, kar priča dejstvo, da je bilo v l. 1911 na 17. podružničnih zborovanjih povprečno po 42 poslušalcev. Tudi na predavanju dne 31. grudnja 1911 je bilo 78 kmetov. Istopako se je knjigovodski tečaj dne 13., 14. in 15. grudna dobro obnesel in upati je, da se pri vseh 10 udeležencih dosegel popoln uspehl. Občni zbor je imela podružnica v nedeljo, 21. prosinca 1912 v Divjakovi gostilni pri Kapeli. Navzočih je bilo 43 udov. Odbor je podal poročilo o svojem triletnem delovanju, kar sta gg. predsednik Breznik in tajnik natančno označila. Udov je bilo 174. Pisem je sprejela podružnica 143, odpolnila pa 164 pisem. Zborovanje in predavanje je bilo 17, odborove seje 3. Blagovni promet je znašal 1946 krov. Račun z Zvezo znaša 1000 K, pasiva 114 K. V zalogi je 70 kg semena. Začnja tri leta so znašale ugodnosti, sprejete od Kmetijske družbe, 2675 K. Delegatom v Gradec sta se izvolila gg. Breznik Jakob in Žemljč Jakob. Za načelnika za nadaljnata tri leta je bil zopet izvoljen g. Breznik, župan v Stanetincih, za tajnika g. župan Nemeč v Okoslavcih; v odboru so bili izvoljeni gg. Trstenjak Anton, župan v Ivanječih, in g. Vinko Vreznik za Negovo; gg. Kavčič Matija, Korošec Franc, trgovec v Gor. Radgoni, za Sv. Peter; g. Bračič Fr. in Jakob Žemljč za Kapelo, in gg. Štramič Karl in Korošak Alojz razen predsednika in tajnika za Sv. Jurij. Predaval je nato g. Hole o umevanju strokovnega kmeta, napredka in o pomenu Kmet. družbe. Nasvetoval je še g. nadučitelj Cvetko, predsednik podružnice Vučja vas, nekaterje predloge za glavno skupščino. Na shodu se je kazalo veliko zanimanje za kmetijski napredki in upati je, da doživimo na tem polju spletljivi dni.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Z mirno vestjo gleda lahko naše bralno društvo na svoje vsestransko delovanje v preteklem letu; to bode najlepše in najjasnejše pokazal občni zbor, kateri se vrši v nedeljo, dne 11. februarja. Ker bi pa priredilo bralno društvo svojim članom, svojim prijateljem in zvestim obiskovalcem svojih prireditve rado nekaj zavaj, zato se bode vršili občni zbor v gostilni Trstenjak. Takoj po občnem zboru nastopi namreč naš peski zbor, ki se je naučil v zadnjem času nekaj izvanredno lepih novih pesmi, že te pesmi same so vredne, da se jih gre počušati; nadalje se priredi zanimiv srečolov z mnogimi dobitki. Vsi prijatelji lepe pošcene zabave in našega delavnega bralnega društva bi se naj ta večer zbrali k veseli zabavi.

1 Prešov. Žežarna bramba v Dragotinčih ima svoj redni občni zbor dne 4. svečana v zožnih prostorih.

1 Vučjavas. Tukajšnja kmet. podružnica priredi v nedeljo, dne 4. februarja t. l. popoldne točno ob 2. uri v šoli svoj redni občni zbor

z običajnim dnevnim redom. Med drugimi je tudi govor g. Pirstingerja o delu v vinogradih in sadovnjakih. Kmetovalci, udeležite se tega zborovanja mnogočivalno!

1 Malo Nedelja. Kmet. podružnica priredi v nedeljo, 11. svečana po rani maši v šoli gospodarsko zborovanje. Med drugim je na dnevnem redu predavanje pot. učitelja g. Pirstingerja iz Gornje Radgone o sadjarstvu in licitacija „Matjevičevih meril“ za določitev teže goveje živine in drevesnih zag nove vrste.

Slovenjgraški okraj.

s Iz Saleške doline. Vsak gospodar, bodisi kmet ali trgovec, pregleda ob koncu leta svoje račune, da se prepriča, za koliko je napredoval v svoji stroki, ali koliko je pridelal te ali one stvari. Zapravljivo bi bilo gledati, ako bi se primerjali računi kmetov z računi trgovcev, prekupecov, mesarjev in industrijev, kajti med kmeti bi se pač našli redki, katerim bi kazal lanski račun kaj prebitka, pač pa večji del izgubo. Zlasti pa pogledamo v naše žitne shrabe, nas navdaja strah, ker so večji del prazne. Saj so gospodarji, ki niso niti semena dobili načaj, posebno pri ajdi, pa tudi drugi pričetki niso bili boljši. Tako so v mnogih hišah navezani edino le na nakupovanje živil in to celo pri sečanji silni draginji. Kje naj vzame revni, večji del do vratu zadolženi kmet, da ima razun obresti in vedno rastoti drahov še denar za živež. Ako bi se vlada vsaj nekaj tistih milijonov, katere meni zakopati v nepotrebne kanale ter bi s tem vsaj nekaj olajšala naše revno stanje. Ali za kmeta nimajo srca tam pri oni zeleni mizi. On menda naj samo plača in trpi, čeprav lakoto, saj on je že vajen, tako si misli tista gospoda. Najhujše je, da mora kmet večji del v malih skupinah ter večkrat na upanje kupovati pri domačih trgovcih in to po najviših cenah. Tukaj bi čakalo naše denarne zadruge, posojilnice, kako hvalno delo, da bi naročala v večjih skupinah moko ali koruzo ter jo oddajale za izvirno ceno svojim udom. V „Slovenskem Gospodaru“ se je bralo, da se dobi v Reki argentinska koruza po 13 K met. stot, pri nas pa stane oj 22 do 23 K. Neverjetno je, da bi ne prišla ceneja celi vagon ali morebiti celo več wagonov skupaj naročene, kakor je pa sedaj. Zato bi bilo želeti, da bi se začrnužni krogi pobrigali za to misel ter storili s tem veliko dobroto trpečemu ljudstvu. — Prizačeti kmet.

s Pernice. Naši posilinenci so hoteli v nedeljo, dne 21. januarja t. l. v neki gostilni na Mlakah prirediti ustanovni shod Südmark. Prišel je tudi Südmarkin potovniki učitelj iz Grada. Ceravno so Slovenci še le v začnjem času izvedeli za to nakano, so prišli vendar v tolikem številu na shod, da so zasedli vse prostore. Ker se je peščica Südmarkovcev toliko števila zavednih Slovencev zbrala, zato so se podali naši posilinenci v neko drugo gostilno, da bi tam priredili Südmarkin ustanovni shod; toda zopet smola. Slovenci pridejo za njimi in zahtevajo, da se naj izvoli za zborovanje predsednik; seveda niso hoteli Südmarkovci o tem nič vedeti, ker od večine Slovencev izvoljeni predsednik bi jim ustanovitev Südmarka preprečil. Vsa hvala gre g. nadučitelju Hrenu iz Mute, ker se je potrudil k nam in je Südmarkovcem v Šaljivi obliku povedal take bridke resnice, da si bodo dolgo pomnili. Ker torej Südmarkovci na obeh krajinah vsled večine Slovencev niso ničesar opravili, zato so se podali končno na dom svojega vodje, župana Krištefa, da tam svoje tako srčne želje uresničijo. Zavedni Slovenci, mi pa kakor dosečaj, držimo vedenje skupaj ter branimo svoje pravice. Südmarkovci nam hvalijo svoje društvo na razne načine, a tega nam ne povedo, da kupuje Südmarka zlasti ob jezikovnih mejah slovenska posestva in jili potem prodaja protestantovskim nemškim Svabom, da hoče torej izpodriniti Slovence z lastne zemlje. Potujčiti se nikakor ne damo! Ostanemo, kar smo bili, zvesti kotončani in pošteni Slovenci.

s Sv. Den na Ostrom vrhu. Za Kmečko zvezo je nabrala naša vrila somišljencija Julijana Gril, po domače Hekler, na Gradišču pri Lukačah med tamoznjimi somišljenci 5 K. Darovali so: Jurij Gril 2 K. J. Finster 1 K, Martin Gril 1 K in Janez Gril 1 K. Požrtvovalni obmejni rodoljubkinji iskrena hvala! — Vrli somišljenci, posnemajte!

s Slovenjgradec. Shod Slov. kmetke zveze se vrši v nedeljo dne 4. februarja dop. ob 9. uri v Narodnem domu v Slovenjgradcu. Govor poslanec dr. K. Verstovšek in poslovodja Fr. Zebot. Kmetje pridite!

s Škale. Na Svečnico, 2. svečana napravi pevsko društvo v Št. Pavlu izlet k svojemu rojaku g. A. Stergarju ter bo tamkaj napravilo koncert. Na vsporedu so narodne pesmi. Ker je vspored krasen, se k obilni udeležbi uljudno vabi.

s Šmartno pri Velenju. Prihodnjo nedeljo dne 4. februarja po večernicah ima katol. slovensko izobraževalno društvo svoj redni občni zbor v „Društvenem domu“ z navadnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi vse člane in prijatelje društva odbor.

jih devetdesetih letih še vedno žil in zdrav. Besedam velečastitega gospoda arhiđakona se pridružimo tudi mi in mu kličemo: Bog ga živi!

c Sv. Kunigunda. Tukaj so med službo božjo trije fantje motili navzoče. Eden se je predznil katiti cigareto, drugi je ugaševal sveče, tretji pa je opljuval drugemu obraz itd. Vse tri so orožniki odpeljali v Konjice, da prejmejo od sodnika zasluženo kazeno zaradi motenja vere.

Celjski okraj.

c Celje. V nedeljo, dne 28. januarja, se je vršila na tukajšnjem okraju glavarstvu posvetovanje zaupnikov za razdelitev 160.000 K bedne podpore. Posvetovanje, katerega sta se udeležila tudi poslanec dr. Korošec in Terglav in večinoma vsi župani iz sodnih okrajev Celje, Vransko, Šmarje in Laško, je vodil namoštinski svetnik dr. Brešar, ki je poročal, da dobi od te svote tudi gornjegrajski okraj 26.000 krov v zgoraj označeni namen. Sklenilo se je soglasno, da se razdeli podpore potrebnim kmetom denar, ne pa živež, kakor se je prvotno nameravalo, in to opravilo bo izvršilo okrajno glavarstvo, ne županstva, ker so župani odklonili dvomljivo čast delitve. Delilo se bo v sledenih krajih: za okraj Vransko na Vranskem, za okraj Celje v Žalcu in Vojniku, za okraj Šmarje v Šmarju ter za okraj Laško v Laškem. Nato je poročal poslanec Terglav, da namerava družba usmiljenih bratov v Gradenku kupiti grad Novo Celje pri Žalcu v svrhu ustanovitve bolnišnice za Slovenski Štajer. Navzoči župani so vzeli z odobravanjem poročilo poslanca na znanje. Slišali so se glasovi, da bi občine radevolje prispevale izdatne zneske k svoti za nakup gradu, ki je last starografa Salm pl. Reiferšeid. Poslanec Terglav je pozval vse župane, da spravijo pri občinskih sejah na dnevni red vprašanje glede ustanovitve bolnišnice, na kar je dr. Brešar zaključil sejo.

c Teharje. Tudi pri nas se gibljemo. Pred letom se je ustanovilo Izobraževalno društvo. In to društvo je prvo poslovno leto res doseglo svoj cilj. Vpisanih je bilo 160 udov; priredilo je v zvezi z Marijino družbo 7 iger, imelo več predavanj in iz društvene knjižnice se je izposodoilo nad 970 knjig. V društvu se je ustanovil telovadni odsek, nabavilo se je telovadno orodje in 20 članov se telovadbe in govorniških vaj redno udeležuje. Lep uspeh mladega društva je pripisovati zlasti prizadevanju vrlih, zavednih mladeničev in narodnih deklet. Mnogo mož, ki se sicer ob raznih prilikah štejejo za Slovence, pa se nikakor ni moglo ogreti za naše društvo, pač, ker je izrecno katoliško. Občni zbor je imelo društvo v gostilni g. Šušteriča dne 28. januarja. Društvo ima na ročene samo katoliško-narodne časopise. Odbor si je izbral g. Jožeta Rebova za predsednika, in č. g. Razbornika za podpredsednika. Ostali odbor je večinoma prejšnji.

c Teharje. Nekaj „načebudnih“ mladeničev, ki jim odločni kristjani, ali po njih mnenju „klerikalci“, smrdijo, se pri prislovici „veliko besed, nič dejanj“, pripravljajo na ustanovitev Sokola. Najbolj so navdušeni posilinemški zagrizenci, katere veže z liberalci veliko prijateljstvo od zadnjih državnozborskih volitev, ko so skupno nabijali plakate za Robleka. Na rodnuštvo pa takšno!

c Šmarje pri Jelšah. Poučni tečaj S. K. S. Z. dne 24. januarja nas je zelo zadovoljil. Udeležencev je bilo nad 200 iz Šmarja in iz vseh sosednjih župnij. Velezanimivo sta govorila dr. Hohnjec in živinorejski instruktor Kristof iz Ljubljane. S posebnim zanimanjem smo poslušali živinorejski pouk in se mnogo naučili. Škoda, da na Štajerskem zelo pogrešamo takega pouka, ker ima dejela premalo živinorejskih učiteljev. Prepričani smo, da bo rodil tečaj mnogo sudov!

c Sladka gora. Poročil se je dne 29. januarja g. Anton Belej, veleposestnik v Zibki z vrlo deklico Marijo Novak iz Nove vasi. Novoporočencema obilo sreće!

c Sladkagora. Spindlerjev shod na Sladkgori. V nedeljo dne 21. jan. je priredilo liberalno politično društvo shod na Sladkgori. Spindler bo najbolje vedel, kakšen shod je bil to; če je odkritosčen, mora reči, da mu kmečki možje že niso zlepa zbrisali tako temeljito oči, kakor zadnjič pri naš. To je dobro poročilo za vse nekaznovane neresnice v „Nar. Listu“. Niti enega liberalca ni imel na shodu. Zahvalovalo se je, da se voli predsednik, kakor običajno; pa gospod Spindler je raje hotel, da je bil sam v eni osebi predsednik, zapisnikar, reditelj in venbacitelj. Nam je napravilo to velik špas, ko je imel revček vse polno čela. Liberalno politiko smo do mala vso premlatili in primerno obsovali. Gospod se je branil in otepal in obhodil skoraj vsa polja klobasarij v veliko veselje naših. Da je obstrukcija naših poslancev v dež. zboru neutemeljena, nepravočasna in pa škodljiva, tega našim ljudem ni mogel dokazati. Da je bila blamaža liberalnega shoda popolna, se je predlagala od naše strani resolucija v prilog — obstrukcije, da se naj toliko časa, dokler ne da nemško-nacionalna večina zagotovila, da se bo pravica delila na vse strani enako, ista načaljuje. G. Spindler je obljubil, da bo dal resolucijo na glasovanje, pa jo je dolžan ostal. Gospodu Spindlerju je šlo prav slabo. Eden izmed zborovalcev, ki menda imena ni razumel, ga je imel vedno za „špenglarija.“ Ja, če bo liberalna špenglarija v Celju tako slaba, kakor se je tokrat pokazalo, potem liberalna korita še tiste vo-

de ne bodo držala, ki je sedaj delajo po svojih shodičih!

c Dobrna. Na naši šoli so prav čudne razmere, odkar jo vodi posilnemec Čulk. Vedno hujše se pritožujejo ljudje čez šolo in veselje do nje je vedno manjše. Zna se zgodi, da bodo postali še celo najboljši prijatelji šole njeni nasprotniki. Tako so se npr. peljali otroci na pogreb takih mož, ki niso bili niti eno minuto člani šolskega sveta, še manj pa šolski dobrotniki in podporniki. Ko smo pa pred kratkim spremljali k večnemu počitku odlične in zaslужne može, takrat pa otrok nismo videli zraven. Mi kmetje dajemo svoje otroke za to v šolo, da se tam učijo in zato pridno porabijo vsak za to določen čas. Radovedni smo, ali bo s tem zadovoljen okrajni šolski svet.

c Galicija. Dan 25. jan. ostane za našo župnijo v trajnem in lepem spominu. S. K. S. Z. je predila pri nas poučni tečaj. V živih, lepo razumljivih besedah so gg. predavatelji dr. Hohnjec, Schreiner in vinorejski instruktor Kristof razlagali ljudstvu, kar mu je dobro za njegov dušni in telesni blagog. Da je naše ljudstvo dovezeno za poduk in izobrazbo, kaže to, ker se je zbralo v nenavadno velikem številu, tako da je bila učna soba natlačeno polna. Bilo je gotovo nad 200 ljudi in mnogo jih je bilo na hodniku, ker je bilo že v sobi tesno. Veselilo nas je tudi, ker smo videli mnogo ljudi iz sosednjih župnij, posebno iz Ponikve, Šmartne in Žalc. Vstrajalo je ljudstvo celi dan in popoldne je prišlo še celo veliko ženstva poslušati in se izobraževat za umno gospodinjstvo. S. K. S. Z. izrekamo najtoplješo zahvalo za ta poučni tečaj, ki ga je priredila pri nas. Gospodom govornikom pa tudi, ker so pokazali, da Slovenska ljudska stranka ne gre med ljudstvo samo ob volitvah, temveč se vedno in veliko trudi, da prenese izobrazbo v nižje sloje, med priprsto ljudstvo. Zato se slovensko ljudstvo drži stranke, ki ti hoče dobro, skrbi za sebe in počipravljaj njen časnik! Zvezo pa prosimo, da nam pripravi še kaj sličnega. Dal Bog!

c Jurij pod Taborom. Skoro nismo mogli verjeti, kar so nam pravili otroci loške šole. Da jim je namreč učitelj Robert Senica prepovedal bratovščine. Skliceval se je na neko cesarsko postavo, ki bojda brani otrokom do 14. leta biti v kaki bratovščini. Pozval je vse, ki so v kaki bratovščini, naj se dajo izbrisati. Ševeda se je zgodilo ravno nasprotno. Dali so se vpisati še tisti, ki so sedaj niso bili v nobeni bratovščini. Saj toliko poznamo šolske postave tudi mi, ki nas imajo liberalci za analistete, da bratovščine niso otrokom po nobeni postavi zabranjene. Žalostno, da učitelj tega ne ve. Ta dogodek nam zopet kaže, kako držni so gotovi ljudje. Na liberalnem programu je svetinja šola, to je šola brez vere in brez Boga. Katehetje priporočajo otrokom bratovščine, posebno ob prvem sv. obhajilu. liberalci pa jim jih prepovedujejo. Najdražje, namreč verske svetinje, teptajo, potem pa se žudijo, da jih ljudstvo ne mara. Hvala Bogu, da še nismo na Francoskem! Z liberalci, nestrpnimi nasprotniki naše vere, pa bomo zopet obračunali pri volitvah. Sedaj jih poznamo še bolj.

Gornji Grad. Okrajni zastop Gornji Grad je pri dne 26. januarja se vršeči volitvi pač odločno govoril. Izvoljeni so sledenih gg.: Načelnik č. g. Jozef Dekorte, župnik na Ljubnem; njegov namestnik dr. Jožef Goričar, župan v Mozirju. Odborniki so: Franc Ermenec, župan na Ljubnem; dr. Jože Goričar iz Mozirja; Anton Turnšek star., Nazarje; Gothard Ferme, Nova Štifta; Anton Turnšek ml., Rečica; Franc Šarb, Gornji Grad. Novemu vodstvu iskreno čestitamo, ker nam daje upanje, da se naše razmere izboljšajo, da tudi nam vremena bodo se zjasnila.

c Gornjegrajski okraj. Za olajšanje vsled suše nastale bude v gornjegrajskem okraju se je nakazalo po posređovanju g. drž. in dež. poslanca dr. Verstovšeka na predlog okrajnega pomožnega odbora 20 tisoč krov. Način, kako se ta podpora razdeli, se je določilo v seji v sredo, dne 31. januarja.

c Ljubno. Z ozirom na dopis v „Slov. Gospodarju“ od 25. januarja štev. 4, ki je ponatisnjen iz Nar. Lista“ od 18. januarja št. 3. izjavljava, da nista z Narodno stranko v nobeni zvezi in da ne potrebujeva polihale „Nar. Lista“, ampak jo odločno odkljanjava. — Franc Jeraj I. r. — Franc Lichtenegger I. r.

c Laško. Dne 2. januarja se je vršila pri okrožnem sodišču v Celju obravnava zoper Jerneja Vžeg, posestniškega sina na Koncu. Dobil je 4 mesece zapora in mora plačati sodnijske stroške, ki niso ravno majhni. Jernej Vžeg je namreč dne 1. novembra leta napadel brez povoda v gostilni g. Loparnika pri Sv. Miklavžu v družbi 10 drugih fantov tri v cerkev idoče fante. Njegovi tovariši so bili pri okrožnem sodišču v Laškem dne 21. januarja obsojeni nekateri na štiri, nekateri na tri in nekateri na dva tedna, ečen pa na en tened zapora in v povračilo stroškov in škode. Iz tega se zopet uvidi, kako je v laškem okraju potrebna mladinsko-izobraževalna organizacija. Zato se veselimo novoustanovljenih društev v Jurkloštru in Razboru. Fantje v društva, nože in kole pa pustite!

c Razbor pri Židanem Mostu. V nedeljo dne 28. jan. se je pri nas ustanovilo katoliško slovensko izobraževalno društvo. Zborovanje je otvoril J. Imperl. Udeležba je bila zelo lepa. Kot zastopnik S. K. S. Z. je govoril Fr. Žebot iz Maribora o pomenu izobraževalnih društev. Za njim je govorila o važnosti mladinske organizacije Pepca Senica iz Šmarja

pri Sevnici. Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo obema govorma. K društvu je pristopilo lepo število učov. V odboru so bili izvoljeni: Koritnik J., Klenovšek J., Brečko Fr., Imperl Fr., Veđlin J., Belci J. in Imperl J. Novo društvo naj rase in cvete!

c Vransko. S. K. S. Z. je g. Janko Širec, kapelan na Vranskem, podaril 10 K. Lepa hvala. Za „Slov. Stražo“ so Mohorjani na Vranskem darovali 6 K.

c Šmartna na Paki. Sedaj v predpustu priredi naše pevsko društvo več igre in sicer na Svečnico, v nedeljo dne 4. srečana ter na pustno nedeljo. Vse prijatelje petja ujedno vabimo, da se priredebit udeležijo v oblinem številu, ter podpirajo mlado delavno društvo!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Kat. bralno društvo obhaja dne 2. srečna na Svečnico Val. Orožnovo stoljetico s petjem, govorom in igro: „Mala pevka“ Zadetek po večernicah v Katoliškem domu.

c Šmarjeta pri Rimskih toplicah. Tukajšnje bralno društvo predi, dne 2. srečana pop. po večernicah v prostoru gostilne Franc Deronovšek svoj letni občni zbor. Nato sledi šaljivi prizor „Zenin Miha“ in „Pri gospodi“. Tudi petje in tamburine ne bo izostalo.

c Št. Jurij ob juž. žel. Tukajšnja prost. okoliška požarna bramba priredi prihodnjo nedeljo, dne 11. februarja popoldne ob 3. uri v zgor. prostorih „Katoliškega doma“ veliko predpustno veselico. Predstavljal se bodo narodni igrokaz „Diji lovec“ s petjem v štirih dejanjih. Po igri bo pa v spodnjih prostorih velik srečolov z dragocenimi dobitki. Kdo bo hoče zopet dobro in pošteno zabavati, naj ne zamudi te lepe prilike.

c Braslavče. V nedeljo; dne 4. februarja popoldne po večernicah bo večel g. profesor Kardinar na „Legantu“ predaral o potovanju v Lurd. To zanimivo predavanje bodo spremljale in pojedine mnogoštine krasne skulptične slike. Prijetljivi pouka in zabave pridite. Vstopina na odrasle 30 vin, za mladino 20 vin. Čisti dobiček je namenjen brašnemu društvu.

c Polzela. Prostovoljna požarna bramba si šteje v prijetno dolžnost, da se tem potom zahvali vsem sodelovalcem takoj lepo uspele veselice, katere čisti dobiček znaša 147 K 22 vin. Srčno zahvaljuje izredna tudi vsem igralkam in igralcem, posebno gospodoma Pirnatu in Kramerju.

c Rečica ob Savinji. Ker so se krajene okolštine tako izpremile, bo kat. izobraževalno društvo na Rečici priredilo svojo veselico z igro „V Ljubljano jo dajmo“ v nedeljo, dne 4. srečana, toraj ne 11. kakor je bilo sklenjeno prej. Dne 4. srečana takoj po večernicah na oblinu svidenje pri g. Čuježu!

Brežiški okraj.

b Iz Posavja. Kdo je kriv, da dne 25. Januarja t. l. v Radečah pri Židanem mostu niso pustili živine iz občin Sevnica, Blanca in Zabukovje na sejem. Na zadnjem sejmu, dne 27. grudna m. l. se to ni zbranjevalo, sedaj pa. Kolikor je nam znano, pri nas ni bilo pretečeno leto nikake živinske bolezni slutini, kakor tudi v sosednjem krškem okraju ne. Vendar je c. kr. okr. glavarstvo v Brežicah prepovedalo dohod živine iz Kranjskega na naše sejme. Nasproti temu je prepovedal g. okr. živinodravnik iz Krškega dohod živine od naše strani na Kranjsko. Kdo ima pri tem škočo? Ali ne mi v Posavju, ki imamo navadno dobre sejme na Kranjskem? Prosimo gospode drž. in dež. poslance, da pomagajo to zapreko odstraniti. Kolikor je nam znano, si nasprotujeta dva v škodo nam vsem. — Več kmetov.

b Globoko. Dne 22. in 23. prosince so se vršile pri nas volitve v občinski odbor. S častnim številom glasov so zmagali vsi, od naše katoliške kmečke stranke postavljeni kandidati. V tretjem razredu je pripadlo izmed 129 veljavno oddanih glasov 126 našim kandidatom. V drugem in prvem razredu so zmagali naši enoglasno. Najhujši zagovorniki združenega socijsko-štajerčjanskega liberalizma so padli skozi rešeto. Baje imajo ti ljudje precej masla na glavi, ker si niso upali ob volitvah na solnce. Vsakemu zasluženo plačilo! Vsa čast in hvala pa zavednim volilcem, ki so v tako mnogobrojnem številu prihiteli od blizu in daleč na volišče in s tem pokazali, da se zavedajo svoje dolžnosti in vedo ceniti iste, ki se z njimi vred skupno borijo za naše katoliške kmečke koristi, za svetinje našega teptanega naroda proti združenim nasprotnikom in izdajicam. S svojim neomajanim nastopom ste pokazali možje, da stojite trdn kot skala, ki je tudi peklenska vrata zakletih nasprotnikov ne bodo nikoli premagala. Živio!

b Rajhenburg. Dne 21. prosince smo imeli občni zbor Izobraževalnega društva. Društvo ima 240 članov, ki je prečitalo 1850 knjig. Dohodkov je bilo 328 K, stroškov pa 321 K. V odboru ni nobene spremembe Telovadni odsek Orel si je obdržal kot predsednika g. Franca Avsenaka, podpredsednika Miha Fabjančiča, tajnik Martin Gaberc, za blagajnik pa je na novo izvoljen Miha Pribičič, mladenič iz Razete. Telovadec je zdaj 17, ki redno obiskuje telovadne ure. Dekliška zveza je ohranila in potrdila prejšnji odbor. H koncu sta govorila mladini mladenič Jože Perger in mladenka Marija Sili. Baje je hotelo še nastopiti več deklet, pa bodo to lahko storile na prihodnjem sestanku Dekliške zveze, ki se vrši kmalu po Svečnici.

b Pilštanj. Slov. kat. izobraževalno društvo je imelo dne 14. januarja svoj redni letni občni zbor. Izvolil se je enoglasno stari odbor. Predsednik je preč. g. župnik I. Rauter. Iz poročil tajnika povzamemo, da je imelo društvo dne 17. aprila 1911 v gostilni g. Gubenčka v Lesični veselico. Društvo je imelo preteklo leto 81 K 40 vin, dohodkov in 73 K 22 vin, stroškov. Iz poročila knjižničarja

dobro obiskan mesečni sestanek; navzočih je bilo do 60 deklet. Govorit je prišel č. g. stolni vikar Ivan Bošovič; navduševal je dekleta za čednostno življenje in mili materni jezik. Nato je nastopilo 7 deklet z deklamacijami in kratkimi govorji. P. Rezika prednaša pesem: *Zakleti ribič*. Braunekar Uršula vspodbuja dekleta, naj pristopijo tudi k Marijini družbi. Koren Klara našteje nekatere sovražnike dekliške sreče. Šrot Marica opominja dekleta, naj vestno izpoljuje svoje dolžnosti kot članice Dekliške zveze. Močnik Uršula govori: Dekliška zveza je ognjišče, okoli katerega naj se zbirajo dekleta. Barbika Graber prednaša pesmico: *Ljuba moja, Dremšak Uršula* svari dekleta pred napačno sramežljivostjo. Vmes so zapela dekleta tudi več domačih pesmic. Tako je bilo zopet prav veselo!

Vrantsko. Dne 28. januarja je bil dan veselja za vrantsko mladino. Ustanovila se je namreč Mladeniška in Dekliška zveza. Ustanovni shod je bil zelo dobro obiskan; društvena soba, lepo okinčama, je bila načačena polna; prislo je tudi mnogo mladine iz sosednjih župnih, tudi iz Kranjskega. Shod se je otvoril z lepo pesmijo, kjer je prvih nastopil novo ustanovljeni mešani zbor našega Izobraževalnega društva pod vodstvom g. organista. Po kratkem pozdravu g. kaplana je govoril dr. Hohlin je c. V svojem, vmes šaljivem govoru, je pokazal namen naših mladinskih zvez, posebno nadaljevanje izobrazbe. Mladina, kakor tudi odrasli, so z zanimanjem poslušali njegov poldružno uro trajajoči govor. G. kaplan je opominjal mladino k vstrajnosti, naj se ne straši zabavljanja naših nasprotnikov liberalcev. V odboru Mladeniške zvez so se izvolili: Pečovnik Franc, Musi Karol, Križnik Jože in Skrabar Franc. V odboru Dekliške zveze pa Salomon Maria, Štiftar Maria, Musi Amalija, Ferme Franca in Skrbec Jožeta. Nova predsednica se je v imenu mladine prisrčno zahvalila g. dr. Hohlinjemu za njegove krasne besede. Nato je nastopila predsednica deklet braslovške dekanije, Trezika Šketa, in je v krasnem govoru navduševala mladino k lepemu, čednostnemu življenju in k skupnemu delovanju na naših zvezah. H koncu je zapel pevski zbor se nekaj lepih pesmic. Mladina je navdušena, veseli so tudi stariši, ki vidijo mladino, zbrano v naših društvih. Vrantska mladina se probuja.

Braslovce. Velik dekliški sestanek se vrši v Braslovčah v nedeljo dne 11. febr. ob 3. uri popoldne. Govorit pride slavna organizatorica slovenske mladine gospica Pepica Senica iz Šmarja pri Sevnici. Opozarojo se vse predsednice dekliških zvez cele Savinjske doline, da agitirajo za veliko udeležbo.

Ljutomer. Tukšnjiva Mladeniška zveza ima v nedeljo, dne 4. februarja svoj prvi občni zbor. Fantje, udje in neudje pridite v obilnem številu. Razpravljale se bodo važne stvari.

Vojška.

Dne 28. jan. je blizu 4000 Turkov in Arabcev ob 3. uri zjutraj začelo streljati na laške utrdbe okoli Ainzare. Ob 6. uri zjutraj se je napad ponovil. Okoli 7. ure pa je sovražnik še z večjo silo napadel postojanke in dobro zavarovan streljal na Lahe. Med tem pa je druga nova številna četa, med katero je bilo več konjenikov, obšla Ainzaro. Boj je trajal do 11. ure dopoldne.

Med italijanskim vojaštvom so se pojavile tudi razne kužne bolezni, ki delajo italijanskim vojskovodjem še več preglavic nego Turki in Arabci.

Italijanske bojne ladje prijemajo na morju trgovske in potne ladje drugih držav, če se jim le zazdi, da se nahaja na istih kak Turk. Italijanska predržnost res ne pozna nobene meje.

Najnovejše.

Deželni zbor. Vest o razpustu deželnega zobra so prenagljene, ker so se zopet začela pogajanja med c. kr. namestnikom in voditelji raznih strank. Govoriti se torej samo da o odgođitvi, ne pa o razpustu.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredilo dne 2. februarja 1912, to je na svečnico, v vrtni dvorišču hotelja pri „belem volu“ ob 3. uri popoldne predstavo „Krivoprisežnik“, narodna igra s petjem v treh dejanjih. Med odmori udarja polnoštevilni društveni tamburaški zbor. Vstopnina: sedeži I. vrste 1.20 K., II. vrste 80 h, stojiča za odrasle 40 h, dijaške in vojaške vstopnice 30 h. Predstava „Krivoprisežnik“ se ponovi v nedeljo dne 4. februarja 1912 ob istem času in na istem kraju.

Galicia. V nedeljo, 4. febr. bode pri nas predavanje za dekleta v društveni sobi. Predavat pride mladenka iz sosednje Dekliške zveze. Dekleta, pridite v obilnem številu poslušat, ne bo vam žal. V našem Izobraževalnem društvu imamo kolikor mogoče redno vsako nedeljo predavanje.

V Celovcu je umrl dne 29. Januarja g. Valentin Janežič, brat zaslužnega slovenskega slovstvennika in slovničarja Antona Janežiča, in pokojnega ravnatelja Mohorjeve družbe, Simna Janežiča. Pokojnik je bil vojaški zdravnik in navdušen koroški Slovenec.

Na Hrvaskem vladala radi razpusta sabora splošno razburjenje. Hrvatski visokošolci so včeraj, dne 31. januarja, sklicali protestni shod proti razpustu sabora. Prislo je do pretepa med policijo in visokošolci. 30 dijakov je ranjenih, nad 90 pa jih je policija pozaprila. Velika množica ljudstva se je nato zavzela za dijake, pa policija je vse razgnala. Pravaški poslanci so poslali na cesarja prošnjo, da se naj z domoljubnim hrvatskim narodom ne postopa tako trdo.

Na Portugalskem so izbruhnili veliki nemiri. Na tisoč delavcev je začelo štrajkati. V Lizboni je štrajkujoče delavštvo v trumph hodilo z orožjem po mestnih ulicah, in pobijalo, kar mu je prislo pod ro-

ko. Vlada je proglašila nad Lizbono in sosednjimi kraji odsedno stanje. Na stotinе oseb je vojaštvo zaprlo.

Prekucija na Kitajskem. Cesarska rodbina je prisiljena odstopiti in dobi na leto 9 milijonov pokojnine. Japonska je odpolala v Kitajsko morje 23 svojih bojnih ladij. Iz tega je sklepati, da še ne bo prišlo kmalu na Kitajskem do miru in reda.

b Imeno. Prostovoljna požarna bramba v Imenem bude imela 4. februarja zvečer ob 6. uri občni zbor v prostorih izobraževalnega društva v Imenem.

Poročilo o sejmu goveje živine v Gradiču,

dne 25. januarja 1912.

Pragnalo se je 288 volov, 124 bikov, 178 krav. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 96 do 104 K., srednji debeli 86 do 94, suhi 72 do 84, biki 74 do 94, lepi pitane krave 74 do 84, srednje debeli 50 do 72, suhe 48 do 54 K. Tendenca: Priprljalo se je 45 komadov več kot prejšnji teden. Cene trdne. Promet slab.

Na svinjski sejem se je pripeljalo 2299 svinj; cene za 100 kg mrte teže 120 do 140 K. Cene trdne.

Listnica uredništva.

Križevci: Brez podpisa v koš. — S. Marjeta: Istotoko. — Raznimir dopisnikom: Nekaj dopisov smo oddolžili za prih. številko.

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

za tiste, ki trpijo na slabem prebavljenju vsake vrste, zgagi, kiseleci, vtrpelosti in želodčnih boleznih in vsem, s tem zvezanimi slabosti, dobro uplivajo že 30 let dobrozposname, prave

Bradyjeve želodč. kapljice

poprej Marijacelske kapljice imenovane. Svari se pred ponarejanjem in se naj pazi na zraven stojec varstveno znakom s podpisom C. Brady. — Se dobri v vseh lekarnah. Pošilja lekarnar.

C. Brady, Dunaj I.

Fleischmarkt 2. 1156

5 steklenic K 5·80, 3 dvojne steklenice K 5·60 franko.

Svet in pomoč

Pristna samo
sto znak
— ribicem —
kot znak
Scott-ovega
ravnjanja.

Scott-ovo emulzijo

ki je že nad 35 let upeljana in ki je dobila svetovni sloves kot sredstvo za krepljanje otrok.

Pri nakupu naj se zahteva izključno Scott-ova emulzija. Znamka Scott, ki je že 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvirni steklenici K 2·50. — Dobi se vseh lekarnah.

in modne tkanine za gospode
in gospe priporoča izvozna
hiša.

SUKNA

PROKOP SKORKOVSKY IN SIN
v Humpolcu na Českem
Vzveri na prosoju franko.
Zela zverne cene. Na željo
hočem dati tukaj izgotoviti
gospodske oblike. 185

CEFIRE

Molitvesike, rožne vence,
pedobice, krize različnih
vrst, svetinj iz aluminijuma
itd. i.d. priporoča
Tiskarna sv. Cirila v
Mariboru ob Dr.

Pojasnila o inseratih

daje upravičitvo samo tistim, ki
pričeljijo upravljanje znamke za 10v.

Trgovci!

Sveča jajca kupujem
vedno po najvišji ceni.

Ponudbe na:

Anton Prah,

Dunaj IV, Schönbrunnerstrasse 7.

Na željo pošiljam refer.

Dopisuje se lahko slovensko.

500 kron!

Vam plačam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolein kurjih očes, stiskov in vkorenjene trde kože. Cena 1 lončku, z jemstvenim pismom 1 K. Kemeny, Kaschau 1, Postfach 12/76. Ogrsko. 99

Viničar, pride, poštem in trezen, ozemlju, ki ima več d-lavški moči in navadni amerikan-kemem nasadu, se takoj sprejme pri Oto Svaršnik v Majšpergu pri Ptaju. 25

Trsje na prodaj: Laški rizling, Silvanec in traminet, cepljeno na Rip. portalis. Tudi korenjaki na Rip. portalis se dobijo. Cena po dogovoru. Anton Turin Gl. bok, pošta Studenice pri Poljčanah. 1179

Viničar, pride, poštem in trezen, ozemlju, ki ima več d-lavški moči in navadni amerikan-kemem nasadu, se takoj sprejme pri Oto Svaršnik v Majšpergu pri Ptaju. 24

Zdrav in prden učenec, zmogen slovenščine in nemščine, se sprejme v moji trgovini s specijerskim blagom. Oto Svaršnik, Majšperg pri Ptaju. 23

Mlad fant bi rad nastoplil službo strežnika pri boljih ljubih. Zmogen je slovenskega in nemškega jezika Naslov: Peter Koritnik pri g. A. Reich, Čret. Storč. 30

Stavbena parcela v Studencih, a kolo u k cesti ležeča, se predaj klafter 8 krome. 67

„Ideal“- valilniki za vse vrste perutnine. Najlahkoje postrupljeno in jajca za valjenje od vših plemen pošilja po ceni.

Nickerl & Co., r. z. Z. O. Z. reja perutnine in toy valilnikov, Inzersdorf pri Dunaju. Triesterstr. 100 Št. 224.

Vinogradniki in velepozestniki pozor! Očejanec, 85 let s ar mož z lepimi spričavaji iščem službe „farfa“ ali „majarja“. Do vinogradov imam posebno veselje, ker sem opravljal službo svoj čas pri želnih vinogradih in trdnih več let. Naslov se izve v upravnemu „Slov. Gosp.“ 104

Sprejme se spreti viničar za delo amerikankega trsja, lahko redi živino in mu ostane sadje pri viničarji. B. Urbas, Slemen, Selinc, b. Dravi. 102

Stavbena parcela v Studencih, a kolo u k cesti ležeča, se predaj klafter 8 krome. 67

Sprejme se spreti viničar za delo amerikankega trsja, lahko redi živino in mu ostane sadje pri viničarji. B. Urbas, Slemen, Selinc, b. Dravi. 102

„Ideal“- valilniki za vse vrste perutnine. Najlahkoje postrupljeno in jajca za valjenje od vših plemen po ceni.

Nickerl & Co., r. z. Z. O. Z. reja perutnine in toy valilnikov, Inzersdorf pri Dunaju. Triesterstr. 100 Št. 224.

Viničar, pride, poštem in trezen, ozemlju, ki ima več d-lavški moči in navadni amerikan-kemem nasadu, se takoj sprejme pri Oto Svaršnik v Majšpergu pri Ptaju. 24

Stavbena parcela v Studencih, a kolo u k cesti ležeča, se predaj klafter 8 krome. 67

Sprejme se spreti viničar za delo amerikankega trsja, lahko redi živino in mu ostane sadje pri viničarji. B. Urbas, Slemen, Selinc, b. Dravi. 102

„Ideal“- valilniki za vse vrste perutnine. Najlahkoje postrupljeno in jajca za valjenje od vših plemen po ceni.

Nickerl & Co., r. z. Z. O. Z. reja perutnine in toy valilnikov, Inzersdorf pri Dunaju. Triesterstr. 100 Št. 224.

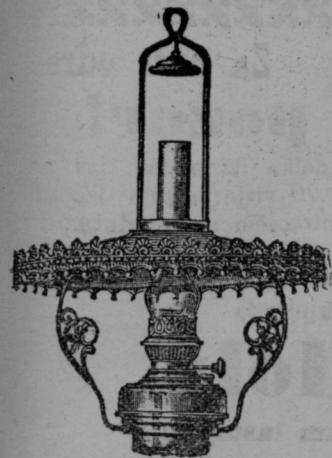
Viničar, pride, poštem in trezen, ozemlju, ki ima več d-lavški moči in navadni amerikan-kemem nasadu, se takoj sprejme pri Oto Svaršnik v Majšpergu pri Ptaju. 24

Stavbena parcela v Studencih, a kolo u k cesti ležeča, se predaj klafter 8 krome. 67

Sprejme se spreti viničar za delo amerikankega trsja, lahko redi živino in mu ostane sadje pri viničarji. B. Urbas, Slemen, Selinc, b. Dravi. 102

„Ideal“- valilniki za vse vrste perutnine. Najlahkoje postrupljeno in jajca za valjenje od vših plemen po ceni.

Nickerl & Co., r. z. Z. O. Z. reja perutnine in toy valilnikov, Inzersdorf pri Dunaju. Triesterstr. 100 Št. 224.

Edina štajers. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje Spod. Štajersko

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

63

Vzajemna zavarov. v Ljubljani.

Glavni zastop za

Maribor, Fabriksgasse 21

Zavaruje 1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvono in premičnine ter — 2. proti prelomom zvonov. Edina domača slovenska zavarovalnica. Svoji s svojim! Sprejema tudi zavarovanja za življenje, ozir. doživetje in proti nešgodam za Nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico. 43 Pojasnila daje gorenji zastop.

Kdor ljubi dobro kavo
naj vporablja kot pridatek samo pravi „Franck“, ki se spozna po tvornični znamki, t. j. kavinem mlinčku.

1282 Tovarna v Zagrebu.

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 33 let, na dobrem glasu z 3000 kron gotovine, več slovenčine in nemščine želi stopiti v zakon z gospodijo, staro od 24 do 35 let, ki bi imela kako svojo trgovino, ali če ima toliko denarja, da bi se kaj podobnega kupilo; v dove brez otrok niso izključene. Pisma pod naslov „Fahrmeister“, Poste restante Dürsten, Westfalen. 124

Usnjarija Jos. Pirich v Ptuiu

v novem hramu, da na znanje, da naj prineseo ljudje svinjske in goveje kože v ddlo, katere bodojo prav dobro izdelane in po najnižji ceni. Kdo prinese v delo, bodo prav zadovoljen. Kupuje tudi vsakovrstne kože po najvišji ceni. Pri njem se budi tudi vsake vrste usnje, kopite in vse drugo, kar čevljariji potrebujajo, po najnižji ceni. Zatoraj še Vas enkrat opominjam, prinesite k meni svinjske kože na prodajo, ker jaz najvišje ceno plačam. Kdo bodo enkrat pri meni kupil ali kaj prodal, bodo zmiraj pri meni ostali. Jos. Pirich, tovarnar usnja v Ptiju. 62

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči vzorce iz češke tkaničnice

Mar. Jirsové
v Novém Hrádku č. 3. Češko

(dobaviteljica dežel. osrednje zvezne učit. društva v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 metrov dolgih odreskov cefira, kanafasa, flanele, platna, madrotiška itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, tudi polovico zavojev za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostavite stalni odjemalci. Vzorec blaga zastonj in franko. 1247

Proda se

dobro idoča gostilna

s polno koncesijo žganjetičem, ležeče ob glavni cesti in v vasi, blizu farne cerkve, na lepi legi za izletnike, oddaljena 20 minut od mesta Ptuj; tudi je zelo sposobni prostor za trgovca za žito, perutnino itd. Zraven je 5% oralna dobrega polja, v bližini sadni vrt in lep vrt za zelenjavno; proda se takoj po ugodni ceni 20.000 K. Hiša in hlev je vse v dobrem stanu. Dopsi naj se pošljejo na A. B. 88. poste restante, Ptuj.

Lepo posestvo

10 minut peš od Celja, z zidanim velikim gospodarskim poslopjem, škednjem, hišo s 3 sobami, kuhinjo, 2 kletmi, 3 vrti za zelenjavno in sadnim drevojem, trsem, in okrog tri orale najboljše obdelane zemlje, se s krmo vred poceni proda na L. a. v. št. 5. pri Celju.

Posestvo leži ob cesti in je posebno pripravno za rokodelca, penzionista ali vrtnarja. 103

LJUDSKA HRANILNICA in **POSOJILNICA V CELJU**

registrirana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4½% brez odšteka rentnega davka. Sprejemata branilne knjizice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na določa brezplačno hranišče nabiralnika. Sprejemata po sejnom sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestajo od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak terek in petek depozitne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila se dajejo vsak dan, izvenčni prazniki, depozitne od 8. do 12. ter od 8. do 6. ure popoldne. Za vložila po pošti se dajejo zastonj poslovno-hranilne položnice, štev. 82465. Telefon ima št. 8. Za brznejšo zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posejuje

na zemljišča po 5%, do 5½%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih lastin in na cestni kredit pod pogojimi. Koncenčno vključene obrestne poi drugim zavodom so iztegnejo vrednost članov njih temelje. Pravilje in listino na vključno delo brezplačno, stranka pišta le kritika.

Iz celega sveta.

Smrt šumavskega orjaka. Pri Kasperških gorah na Češkem je umrl Josip Rankl, katerega pravo ime je bilo Klosterman. Umrli je bil v celi okolici zelo dobro znan radi svoje moči in velikosti. Največja bruna je čvigal brez težav, in če je kdaj kak voz pozimi obtičal v zametih, potegnil ga je Rankl s konji vred kakor igračo iz njih. Pri svoji moči je bil zelo ponižen in je svojo moč rabil zoper svoje bližnjike le v skrajnih slučajih. Tako je nekoč v neki gostilni, ko sta dva glasovita pretepača začela pretep, vzdignil oba za grla kvišku, držeč prvega v levi, drugega v desni roki, ter ju tako dolgo držal v zraku, da je obema zmanjkalo sape, in ju potem položil na tla. Najbolj znan njegov čin je bil, ko je ukrotil splašenega bikha, ki je ušel mesarjem iz klavnice v Pisku ter je letal ves divij po mestnih ulicah, tako, da je bilo mestno občinstvo v nevarnosti za življenje. Rankl je prišel baš v neki zadevi v Pisek k sodniji. Postavl se je mirno razjarjenemu biku nasproti, ga prijet za noge in tako dolgo držal, dokler niso prihiteli mesarji ter ga zaklali. Do svoje smrti je bil ranjeni pri svoji moči in dobri volji.

Največji most na svetu. V Novem Jorku v Ameriki bodo zidali velikanski most. Ta most bude vezal železniške tire dvajsetih železniških prog ter bude največji most v Ameriki in Evropi. Dolg bude tri milije. V Pittsburghu bodo most sestavili in ga po železnici pripeljali v Novi Jork. Preko mosta bodo šli širje železniški tiri, ki bodo omogočili direktni tovorni promet med največjimi severoameriškimi mesti. Stroški so proračunjeni na 18,000,000 dolarjev ali okroglo 80 milijonov kron.

Hitrost zrakoplovov. Nek francoski učenjak pričuje o razvoju zrakoplovov sledenje: „Dosedaj nam je še nemogoče dognati, kakšno hitrost bo dosegel zrakoplov v 100 letih. Gotovo je, da se bo brzina še zelo pomnožila. O vlaku, parniku in vodljivem zrakoplovu se lahko reče, da so že dosegli več ali manj višek hitrosti. Tudi bi se pri prvih dneh radi raznih ovir ne mogla hitrost za mnogo zvišati. Zrakoplov pa plove po zraku, ki je čist prahu, in bi bila večja hitrost lahko možna, ker bi tudi glede dihanja ne bilo nikakih ovir.“ — Tudi za liberalne Celjane bi bili enaki zrakoplovi zelo pripravnji, ker bi jim nadomestili zamujene vlake.

Zajec ubežal z denarjem. Neka ogrska činariča imenom Trenhauer se je podala dne 25. januarja v mesto Szatmar in je vzdignila v tamoznji hranilnicu prihranjeno svoto 200 K. Ko se je vračala domov, kupila je od srečajočih jo otrok divjega zajca za svoje otroke. Da bi zajček lepše izgledal, navezala mu je okrog vrata rdečo ruto, v kateri je bil zvezan vzdignjeni denar. Ko je napravila dobra žena že zadnji vozel na rutu, se je dolgo zadržala izmuznil in jo urinil krač pobrisal svojo pot čez drn in strn, ne zmemec se za jadikovanje uboge žene, ki je bila tako brez

zajca in brez denarja. Od žalosti se je nato drugi dan obesila.

Premetni Ogri. V občini Alvaca v komitatu Arad na Ogrskem je izbruhnil požar, ki je divjal 24 ur in upepel občinski urad in neko sosednjo hišo. Zgoreli so tudi uradni spisi. Prebivalci vasi so se branili vključno zapovedi orožništva, gasiti, ter so to utemeljevali s tem, da davčni urad, če zgore občinski papirji, ne ve, koliko je posamezni kmet dolžan na davkih.

Vojška dolžnost v Italiji. Naše mladeniče, ki z veseljem čitajo „Slov. Gospodarja“ in ga tudi širijo, bi zanimalo posebno sedaj, ko se mnogo piše o vojski v Tripolisu, kakšna je vojaška dolžnost v Italiji. Z 20. letom morajo mladeniči v Italiji k naboru. Potren mladenič služi v stalni vojski dve leti aktivno, potem je klican še trikrat k orožnim vajam, in sicer vsako četrto leto. Nek goroški slovenski mladenič piše: „Z mladeničem sosedom onkraj meje sva bila potrjena k vojakom 1. 1897. K orožnim vajam je bil klican 1904, 1908, 1912. Med tem, ko sem bil jaz že leta 1909 uvrščen med črnovojnike, mora moj tovariš onkraj meje prihodnji mesec k orožni vaji. Še le leta 1917., to je 20 let, odkar je bil potrjen, bo prost vojaške službe.“ — Nekoliko smo v Avstriji le na boljšem.

Stoletni ljudje v Evropi. Oddaleki državnega zdravstvenega urada v Nemčiji je izdal pregled o stoletnih ljudeh v Evropi, v katerem prihaja do zaključka, da jih je na jugu veliko več, kakor na severu. Tako odpade v Bulgariji že na 100 prebivalcev po en stoletni človek, med tem ko v Nemčiji še le na en milijon. V Nemčiji je zdaj samo 76 sto let starih ljudi, v nerazmerno manjši Bulgariji pa 3883. V Rumuniji je 1074, v Srbiji 573, v Španiji 410, na Francoskem 213, v Italiji 197, v Avstro-Ogrski 113, na Angleškem in Škotskem 92, v Rusiji 89, na Norveškem 23, na Švedskem 10, v Belgiji 5, na Dansku 2 sto let stara človeka. V Švici ni nobenega sto let starega človeka.

Lakota v Rusiji ob Volgi je veden hujša. Prebivalstvo veliko vasi je povzilo vse žito in se zdaj preživlja s konjskim in pasjim mesom, je že celo skorjo dreves. Po nekaterih vasiljih se puste ljudje v cerkvi blagosloviti, nato pa gredo domov in čakajo smrt, ker nimajo več kaj jesti.

Koliko je vreden človek? Nek učenjak je izračunal, koliko je vreden človek v kronah in vinarijih, na podlagi cen, ki jih imajo sestavine človeškega telesa. Dognal je, da bi tudi boljše osebe ne bile draga plačane, ako bi jih na trgu prodali kot blago. Oseba, ki tehta 75 kg, je vredna ravno 30 K. To vrednost ima fosfor, beljakovina, železo, žveplo, ki jih vsebuje omenjena oseba. Mast je vredna okoli 10 K, med tem, ko se iz železa, ki ga ima človek v sebi, ne bi dalo narediti niti žreblja srednje velikosti. S sladkorjem in soljo, ki ju ima človek v sebi, bi se ne dalo napolnit nobene posode za sladkor, oziroma sol. Apna ima človek toliko v sebi, da bi se moglo ž njim pobiliti precej velik kurnik, in s fosforjem bi se moglo napraviti kapice 2200 vžigalicam. Z magnezijo bi se

mogoče dalo napraviti malo razsvetljavo, in beljakovine bi lahko zadostovalo za kakih 100 jajec. Vse to skupaj pa, kot smo že rekli, ni vredno več kot 30 K, kar je pač malo za človeka, ki je na svojo „vrednost“ dostikrat zelo ponosen.

50letnica telefona. V tekočih dneh je minulo 50 let, da je bil napravljen prvi aparat za govorjenje na daljavo, ki je bil seveda zelo različen od tega, kar mi danes sploh označimo kot telefon. Leta 1861 je Filip Reis v Friedrichhofenu pri Hamburgu napravil stroj, po katerem je bilo možno na večje daljave slišati glasove. Telefoniranje govorjenih besed se pa ni posrečilo popolnoma. Mnogo izumiteljev si je prizadevalo, da bi ta Reisov aparat priredili za praktične potrebe. Toda še le 14 let pozneje, leta 1875, se je posrečilo Amerikancu Grahamu Bellu napraviti telefon, do katerem je bilo možno tudi izgovorjene besede poslati v daljavo povsem jasno in razumljivo. Ali še vedno je bil ta instrument enostranski, to je, govorile se je le na eni strani, na drugi se je pa poslušalo. Sele telefonična naprava, ki je sedaj povsed v rabi, napravljena leta 1878, je pravi govorilni aparat, ki se ga more na obeh straneh žice uporabljati za govorjenje in poslušanje. Danes je telefonskih postaj že na milijone. Dolžina telefonskih žic šteje pa na stotisoč kilometrov.

Srce so zašili 18letnemu mizarskemu pomočniku Niku Mihajloviču v banjaluški bolnišnici v Bosni. 1. januarja so fanta, zabodenega v srce, prinesli v bolnišnico. Pri vsakem udarcu srca je bruhalo kri iz rane, da so se dali trenotki njegovega življenja se šteti. V tem položaju je primarij dr. Škarda segel po operaciji ter je rano na srca zašil. Fant se sedaj že prav dobro počuti in zdravnički upajo na njegovo polno okrevanje.

Štirje razbojniki oropali graščaka. Iz Varšave na Ruskom Poljskem poročajo: V voz prvega razreda v kijevskem brzovlaku so te dni udrli štirje razbojniki in z revolverji napadli graščaka Welskega s pozivom, naj jim izroči svoj denar. Graščak jim je izročil 45.000 rubljev. Za tem so ga omamili s kloroforom in nato pobegnili.

139letni starček umrl. V Cinaisti v Bukovini je pred kratkim umrl Mihael Cirnovolin vsled starosti. Dosegel je izredno visoko starost 139 let. Ta je imel za naše čase res Metuzalemov starost!

Vojšnica zletela v zrak. V Guayakitu v državi Ekvador v Južni Ameriki je v tamošnji vojašnici zletela zaloga streljiva v zrak z vojašnico vred. Mrtvih je bilo 60 vojakov, veliko pa jih je več ali manj nevarno ranjenih.

Z jezikom je primrnil na železno ograjo v Prislavu na Češkem neki šolar. V hudem mrazu, ki je viadal oni teden povsed, je šel razposajeni dečko izleti železno ograjo in jezik mu je primrnil na železo. Prihiteli so ljudje, ki so jezik in ograjo polivali z gorko vodo ter ga tako rešili. Ta bo odslej paziti na svoj jezik.

Tudi Holtitec sin, ker mu je bilo ime Teča, pravili so mu Holtitec, je bil v mladenički dobi vojak, v moški dobi tobakar, na starost je pa prosil kruha od briše do hiše. Ta Holtitec torej, bodi mu zemljica lahka, rešil je celo invalidovo uganko. Spoznal je takoj, ko se je vrnil, v strašnem invalidu svojega nekdanjega tovariša, sotobakarja Matečkovega Miha. Še Miha je skrivnost pri tuljenju vetra, je Holtitec, ki je bil mladini bolj naklonjen, nego Miha, pojasnil na slediči način, pravil nam je veckrat:

„Bili smo tobakarji, lumpi, da se je kar bliskalo za nami. Nismo se bali Boga, ne zlodja, samo grednirjev, ako jih je bilo več skupaj; kajti ti so marsikateremu s svincem na kožo zapisali, kaj da se pravi: ne tihotapiti s tobakom. Počenjali smo grozovitosti, da se mi še sedaj lasje ježijo, če se spominjam na nje. Najhujši izmed vseh nas je bil poleg rusastega, dolgega Hrvata Roka, Matečkova Miha; ni se mu smilila ne žival, še manj pa človek. Nekoč, bilo je menda ravno tisti teden pred Božičem, mrzlo, da nam je sapa zastajala, ko smo jo rezali, obilo s tobakom obloženi, skozi Slavonijo preko Hrvatske semkaj na Stajersko. En večer tistega tedna pred Božičem smo počivali pri zakurjenem ognju v gozdu; ospali smo kmalu, dobro zaviti v koče, smo spali do drugega dne. Ko se drugi dan nazajtrkujemo, pridev ravno po potu mimo nas kmečko dekle, ki se je vračalo menda iz cerkve. Uiti nam ni moglo več, torej ga zgrabimo, in tako dolgo sta počenjala Rok in Miha grozovitosti ž njim, da je izdahnilo. Nato ga primeta oba, Miha se ponudi svoj pas in obesita ga že davno mrtvega na hrastovo vejo. Ko smo čez kak mesec dni zopet hodili isto pot, spomni se Rok svoje hudojibe in pravi Mišku: „Pojdi, pojdi Mihael ti, ki se nič ne bojš, in poglej, če še visi ona babnica na tisti veji.“ Miha res gre, najde truplo viseti na veji, in ravno, ko mislii zamalniti s težko okovano tobakarsko palico po mrtvem telesu, zatuli veter in zagunci mrlja sem ter tje. Piš vetra, ki je ubranil mrlja pred udarem, je Miška tako prestrašil, da je prišel nazaj bled kot stena med nas tovariše. Govoril ni nič, vsi smo bili nekako osupnjeni in kmalu smo tisti večer tudi brez večerje ospali. Ko se drugo jutro prebudimo, ni bilo Miška nikjer, izginil je in pustil nam še tobak, ki ga je poprej težko nosil. Videl ga nisem od tistega večera več, in sedaj še le na starost ga zopet najdem.“

Tako je torej živel invalid in bil strah in trepet več let nam mladim potepuhom in tudi gospodinjam radi coprnije, v kateri je bil baje podkovan na vseh krajih. Celi strah pred invalidom pa je izginil, in tudi vsa njegova coprnija se je razpršila v prah, ko se je vrnil stari Holti, nekdanji tobakar, kot berač domov. Tihotapstvo s tobakom je bilo namreč pred kakimi 40. leti posebno v naših obmejnih krajih zelo razširjeno. Po največ je bilo tej slabih razvadi vzrok vojaštvo; kmečki fantje so morali dolgo let služiti cesarja in so se v vojašnicah popolnoma odvadili kmečkemu delu. Vrnivšim se od vojakov, jim je čopadlo pohajkovanje bolj, nego si z žuljavco roko služiti kruh, in marsikateri jo je potegnil med tobakarje. V moji rojstni župniji jih je bilo precej, seveda so že vsi pomrli, seveda vsi kot berači.

PODLISTEK.

Tobakar Miha.

(Povest. — Napisal Januš Golec.)

(Dalej.)

Vse poizvedovanje in povpraševanje po ubijalcu Mišku je bilo še v tistih časih zaman. Nikdo ga ni videl več od one svete noči, ko je bežal skozi Hruškove dveri. Ker Miška več let od nikoder ni bilo, pravala je njegova žena še ostalo hišo in posestvo, ter se za vedno preselila na svoj prvotni dom.

II.

Tržil sem še platno po svojem rojstnem kraju, ko so me večkrat rajna stara mati strašili, kadar sem jum nagajal in mesto, da bi jih ubogal, potegnil v gozd, rekoč: „Le laži po hosti, se bosta že srečala enkrat z invalidom, tedaj boš pa šel v njegov žakelj!“ Te besede so napravile na mene tedaj tak vtis, da se nisem odslej nič več potepal po goščah, kajti grozno sem se bal invalida, pa ne samo jaz, ampak vsejkrat naše župnije. Marsikateri otrok v naši okolici je zaspal, če mu je mati vzelala le v misel: „Joj, joj, hajoi, invalid gre...“ Kdo pa je bil ta invalid in zakaj je nosil to ime, bode vsakdo vprašal?

Pred kakimi dvajsetimi leti se je namreč priklatil v naše kraje berač, ki je nosil oglodano vojško suknjo in bil na eno nogo šepast; ker pa nikdo ni vedel, od kod in kaj da je, so pač menili vse, da je kak star, doslužen vojak, ki si je v vojski pokvaril nogo, in ga kralko imenovali „invalida“. Bil je velike postave, črn in muštačast pa tako, da se ga je bilo res batiti. Govoril in delal ni skoro nič, ampak noč in dan je lazil po goščah, lovil veverice in ptice ter nabiral po leti tudi gobe vsake vrste, po največ stupene. Nikdo ni mogel ugantiti, kaj da počenja s tolikimi gobami, le lahkoverni ženski spol ga je kmalu obdolžil, da jih rabi za „copernije“. Vendar ta kriča obdolžitev, da je invalid copernik, je bila njemu le v prid. Vsled njegove izvedenosti v coperniški stroki so se ga namreč vaške gospodinje tako bale, da je dobil od njih vse, karkoli je hotel imeti. Le naša rajna stara mati, ki so radi vsačega postopača prav pošteno ošteli, invalidu v lice niso nikdar pognali kakke žal besede, le v duhu so si mislili in za hrbotom povedali.

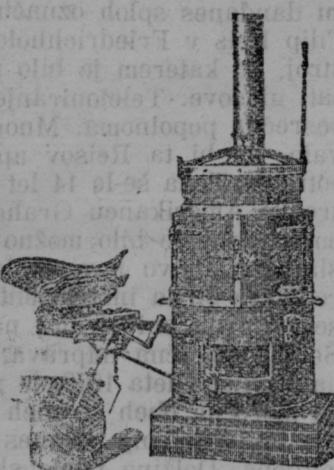
Prvič menda, ko je prišel v našo hišo, so ga malo podregali, rekoč: da bi bilo boljše, če bi tudi

„Titania“

Nenavadno
hiter razvoj
sopara.
Se pošilja na
poskušnjo.
Tisoči že v
rabi.
Zahtevajte
cenike.

brzoparilniki za

titano mmo.

Vsako kurivo
porabljivo.
70 odst. drv
se prihrani.
Zastopniki
se iščejo

narejeni iz kovanega železa in
kovinaste pločevine, torej trpežni

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.

Največja specialna tovarna za parilnike v Avstrijsko-Ogrskem.

Glavno zastopstvo Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.

ALFA

**brzoparilniki za
krmo so najboljši!**

**Nov
izboljšan
sestav!**

Močna izpeljava
popalnoma iz ko
vanega železa in
železne pločevine!

**Svari se pred cenejšimi in slabšimi
ponaredbami iz litega železa!**

Zahtevajte cenike. Dopisuje se slov.

Delniška družba

Alfa Separator

Dunaj XII/3.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

Državni
telefon
št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovije črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor :

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in oblepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Pošt. hran. št.
25010

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogu vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor :

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveti opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devištva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlagi velikega katekizma, A. M. Slomšeka zbrani spisi, Obrednik za organiste, Mali ročni Officium defunctionum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, niklasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.

**Podružnica
Ljubljanske kreditne banke
v Celju**

sprejema **vloge** na vložne
knjižice in jih obrestuje po
od dne vloge do dne dviga
brez vsakega odbitka.

**4 1 0
2 0**

**Vloge na tekoči račun
obrstuje najkulantnejše.**